

NAGYVÁRAD

Főszerkesztő HEGEDŰS NÁNDOR

Felelős szerkesztő MARÓT SÁNDOR

Refleksziók egy polgármesteri nyilatkozathoz

Slary Smokovec, március hó 1924.
(Csehszlovákia.)

Jó itt, a messzi távolban, szűz fehér hó borította hegyesúcsok alján, napsütéses derűs ég alatt, olvasva az otthoni eseményeket, elmélkedni feleltük. A sok száz kilométeres távolság, a más ország, más viszonyokkal és érdekekkel, az isteni nyugalom, az otthoni életnek ezerfonalú pókhálójától való szabadulás, amely pók nem övezi itt körül az embert sokkaru érdekesápaival, teszi azt, hogy az ember elfogulatlanabban látja meg a dolgokat és ítéli meg az eseményeket. Mégis nehezen vettem a tollat a kezembe, hogy refleksziókat írjak annak az embernek a nyilatkozatához, akit én nagyrabecsülök és akinek korrektségéhez szó nem férhet. Személyes barátom is városunk érdemes polgármestere. Kétszer is meggondoltam tehát, míg a tollat a kezembe vettem. De hát itt a helyi levegőn annyira megéreztem az ember, hogy a köz javára óhajtván tenni, félreteresz a személyes vonatkozásokat és leírja, ami szívében van.

Olvastam dr. Bucico Coriolan polgármesterünknek az otthoni helyi lapok vasárnapi számában közzétett nyilatkozatát. Két meglepő jelenség tükröződik ki belőle, amikért talán e cikket is megírtam. Az egyik, hogy egy szóval, de egy árva szóval sem tájékoztatja a közönséget annak a bizonyos erdőkitermelési ügynek a részleteiről és lényegéről. A másik, a türelmetlenség, amelyet a nyilvános kritikával szemben tanusít.

Kezdjük az utóbbival. A vezető állásban levő magas pozíciót betöltő tisztviselők, akik egy félszázezernél nagyobb számú lakosságu város ügyeit vezetik, az évek folyamán hozzászoktak a cenzura és a lapeltöltés következményeivel állandóan fenyegetett, hasraeső, a hatalmon levő legyezősajtóhoz. Ha ez a sajtó mégis merészeli fejét felemelni és tiszta levegőt is szívní úgy, mint az achillesi sarkon megsebzett, egyébként magát sebezhetetlennek hitt hős, felhördül! És mit tesz? Befedi pánccsal sebezhető testrészt, a nyilvánosság kizárásával fenyegetőzik! Mert ma ez az egyedüli testrész, amelyen át mi szerény, de annál súlyosabb adóterheket, díjakat és mit tudom én mi egyebeket fizetők polgárok hozzájárulhatunk „városunk” ügyeinek vezetéséhez és illetve az azt végző potentátokhoz, azaz a kislélegzetű nyilvánosság, amely előtt a rok. Tanács letárgyalja „városunk” ügyeit. Azért kell időzőjébe tennem városunk szót, mert ma holnap csak az az egypár úr fogja csak magának vallhatni a várost, aki olyan szerencsés, hogy bejutott (az ugyan csak nem örökéletű) szenátori székbe. A polgármester úr ettől a kis nyilvánosságtól is megakart minket fosztani. A páncélt, amely védi őket, a tanácsbeliket, rá akarja húzni arra a kis sarokra is. Mert legyen bár úgy, mint a polgármester írja, hogy „egyes lapok (tehát nem mindegyik) elferdített, a közönség megtévesztésére irányuló s a városi tanács működését károsító alap nélkül és szándékosan diszkreditáló

közleményeket hoznak” nem lehet a polgárokat megfosztani egyes lapok miatt a sajtó ellenőrző és értesítő nyilvánosságától. Tévédés a polgármester úr e kijelentése! Ezt a hibát egy vezető állásban levőnek elkövetni még akkor sem szabad, ha teljesen tiszta ügy áll mögötte. Mert az emberek mindig inkább hajlandóbbak a rosszat elhinni, mint a jót. Ne adjunk tehát tápot a gyanu keltéséhez, annak a kis nyilvánosságnak kirekesztésével való fenyegetéssel, mert majd azt hisszük, hogy van mit takarni.

Sokkal bőlebb, méltóbb és megnyugtatóbb lett volna, ha már nyilatkozott a polgármester úr, hogy röviden közölte volna a szóban forgó erdőkitermelési ügy lényegét.

Nem tartom magam éppen laikusnak, mégis bármilyen figyelemmel is olvastam a lapokat, aligha megértettem ezt az ügyet. Hát már most a laikusabb polgárok ezrei miként érthették meg. Lássuk csak miről is van szó? A város vesz erdőt az államtól, kiadja kitermelésre Grünstein Bélának, a kitermeléshez szükséges pénzt is a város adja (ezt a polgármester úr nyilatkozatában csak úgy odavetve, homályosan tett állításból tudom) és végül, megveszi Grünstein Bélától a város erdejéből, a város pénzén kitermelt fát. Kijelentem szavamra, hogy én a lapok híradásaiból és a polgármester úr nyilatkozatából ennek az erdőügynek a lényegét így értettem meg. Ha pedig így áll az ügy, úgy egyáltalában nem látszik előnyösnek a városra. Mert ha a város nincs abban a helyzetben, hogy maga termelje ki erdejét, akkor ne vásároljon erdőt csak azért, hogy bárki is legyen az, épp Grünstein úr, a városon át egyel több erdőt kapjon meg a megyében kitermelésre. De nem értem azt sem, hogy miért nem okultak a másik faüzemnek több száz ezer lei veszteséggel zárult likvidálásából. Nem értem a lapok azon közlését sem, hogy miért elleneztek oly szenvedéllyel a tanácsulésen Tatú tanácsos azon indítványát, hogy hallgattassanak meg szak-

értők és terjesszék az ügyet a pénzügyi bizottság elé. (Miért ez a sietés?) Azután meg az állami számviteli törvény (Legea contabilitatii publice) előírja, hogy községek, városok bármilyen vagyontuk, vagy vagyoni érdekeltségüket csak nyilvános árlejtéssel értékesíthetik. Már most, hogy fér össze ezen rendelkezéssel ugyancsak a lapokból vett azon tényállás, hogy Grünstein Béla máról holnapra változtatott tanácsilag elfogadott ajánlatával? Tatú úr helyesen kért felvilágosítást arra vonatkozólag, hogy miután már vasárnap határozatot hoztak, mi adott okot a revízióra? (Nem értem azt sem, hogy miért volt olyan sürgős ez ügy, hogy vasárnap is összeült miatta a különben nagy úri tanács.) Még ha Grünstein a város javára tett változtatást ajánlatán, még akkor sem másítható meg a nyilvános árlejtés eredményeként hozott városi tanácsi határozat. Mert feltekezem, hogy az említett törvény parancsoló rendelkezése kövekeztében a (caietul de sarcine-val ellátott) árlejtés eredményeként mint legkedvezőbb ajánlattevő kapta meg Grünstein Béla a kitermelést. Ha pedig így áll a dolog, akkor Grünstein úr újabb kedvező ajánlata az árlejtés megsemmisítését és újabb árlejtés megtartását vonta maga után. Így vélem én jogilag és törvényileg helyesen az ügy megoldását. De fenn maradnak ezeken kívül a további kérdések és kételyek, amelyek a helyi sajtó helyesen vetett fel és amelyek erősen támadják a tanácsi határozat helyes voltát, gazdasági és a városi polgárok egyetemes érdeke szempontjából.

A polgármester úr jobban tette volna, ha ezekre a kérdésekre válaszol (ha már a nyilatkozás terére lépett) és elosztatta volna a felmerült kételyeket. Ilyen gesztus méltóbb lett volna a Podesztához és megnyugtatóbb az adó- és díjfizetőknek, mint a sajtó lehurrogása és megfenyegetése, melynek valóra váltása csak a köz hátrányára való volna!

Dr. Zigre Miklós.

A külügyminiszter nyilatkozik a király római látogatásáról

Súlyos inzultusok a kamarában

A kamara tegnapi ülésén D. n. Szever nemzetgyűlési képviselő szótartott föl és felvilágosítást kért a külügyminisztertől, hogy mi igaz azokból a hírekből, hogy az olasz kormány a kincstári bonok kifizetési-differenciából származó elégedetlenség miatt a királyi pár római utazásának elhalasztását kérte. Ennek előzménye — amint azt már megírtuk — az, hogy az olasz kormány valóban jegyzéket intézett a bukaresti kormányhoz melyben igen nyomatékos hangon követelte az állami adósságok kifizetését. Ezt hozták kombinációba a király római útjának elhalasztásával.

D. u. a külügyminiszter nyomban válaszolt D. n. Szever felszólalására és kijelentette, hogy az uralkodópár római utazását elvben már régebben elhatározták. Az olasz kormány kívánságára történt ez az elhatározás, de a király egyelőre lemondott arról. A román kormány visszautasítja azt, hogy összefüggést hozzanak létre a kinc-

tári bonok ügye és a Felsőek látogatása között. Ha az ellenzék meg akarja a vitát indítani a kincstári bonok ügyében, akkor, terjesszen elő interpellációt és a kormány hajlandó minden felvilágosítást megadni.

Solomonescu felolvassa a Florian képviselő ügyében hozott fegyelmi bizottsági határozatot, amelynek értelmében a képviselőt a bizottság tíz ülésről kizárja.

Mirto paraszt-párti kijelenti, hogy a fegyelmi bizottság jelentése meg van hamisítva.

Heves szóváltás keletkezik Lupu, Junian paraszt-párti képviselők és a jelenlevő miniszterek között, amelynek az elnök azzal vet véget, hogy a két képviselőt rendreutasítja.

Ezután Bratianu miniszterelnök felolvassa az ülészak meghosszabbításáról szóló királyi kéziratot. A kamara és szenátus üléseit május 25-ig meghosszabbítja.

A parlamenti vitától eltekintve az Ar-

Széchenyi Miklós gróf végrendelete

Három nappal ezelőtt dr. Schriffert Béla kanonok, pápai kamarás benyújtotta a nagyváradi járásbíróshoz néhai gróf Széchenyi Miklós nagyváradi róm. kath. megyés püspök végrendeletét. A hatalmas terjedelmű végrendeletet, amely 1923. februárjában készült Budapesten, románra fordítva három példányban átadták a kormány Nagyváradon levő képviselőjének, Jonescu Péter kultuszminiszteriumi vezérigazgatónak is, aki miniszteriuma megbízásából az elhalt püspök hagyatékát leltározza.

A végrendelet ma már nem titok, a járásbíróshoz bárki megtekintheti. Amikor én a számos ívre terjedő végrendeletbe beletekintettem, néhány oldal átfutása után reszketni kezdett kezemben a nehéz aktacsomag, az volt az érzésem, hogy ezt a végrendeletet magának a magyarságnak kell nyilvánosságra hoznia.

Tudatában vagyok, hogy amikor a végrendeletet közlöm, súlyos jelentőségű akta kerül nyilvánosságra. Gróf Széchenyi Miklós végrendelete ugyanis olyan politikai momentumokat tartalmaz, hogy ha azokat a román kormány nem fogadja böcs higgadsággal, a magyarságra nézve súlyos konzekvenciákat zudíthatnak. A végrendeletben az impériumváltozást Széchenyi Miklós gróf azon a szemüvegen át tekintette, amelyet megengedhet magának egy magyarországi népszőnök, azonban feltétlen tartózkodnia kellett volna éppen neki, akit itt az erdélyi magyarság reprezentánsának tekintettek s úgy a királyi udvarnál, mint a kormánynál a reprezentánsnak kijáró fogadtatásban részesítettek.

Ha a végrendelet nem is került volna már hivatalos kézbe s így a román sajtó útján előbb-utóbb nyilvánosságra jut, mégis közöltük volna, mert nincs oka a romániai magyarságnak eltitkolni azt, különösen nem azzal a hatással szemben, amit a közvéleményben fog kívánni. Ellenkezőleg! Nyíltan meg kell mondanunk, hogy Széchenyi Miklós gróf, mikor végrendeletét megírta, csak önmagával számolt, ellenben egyáltalán nem gondolt a magyarságnak azzal a nagy tömegével, amely itt él román jogar alatt s amely előre tekintő belátást, diplomatikus gondolkodást vár el azoktól, akiket reprezentánsul ismer el, piedestálra emel.

Nehezünkre esik a halott Széchenyi Miklós ellen fordulni, de meg kell mondanunk a halott iránti köteles emberi kegyelet feltevéseivel, hogy a végrendeletből sem a politikai bölcsesség, sem az egyházfejedelmre kötelező felelősségérzet nem nyilatkozik meg. És az erdélyi magyarság, amely csak a püspök halála után olvassa a végrendeletet, a maga részéről minden azonosságot s felelősséget elhárít az abban

foglalt politikai kitételek, kifejezések minden következményeiért! Meggyőződésünk különben, hogy az ittmaradtak, az élők, az ártatlanok, akik a végrendelet szövegezéséhez semmi tekintetben hozzá nem járulhattak, semmiféle konzekvenciát nem viselhetnek a végrendelet kifejezéseiről.

Talán lehetne védeni Széchenyi Miklós püspök mentalitását azzal, hogy a végrendelet készítése előtt lemondott már román szenátusi tagságáról, vagy azzal, hogy a végrendelet megszüvegezése óta tulajdonképpen alig tartózkodott Nagyváradon, de mi sokkal egyenesebbek és nyitabbak vagyunk, semhogy ilyen kisjelentőségű momentumokkal keressünk mentesítést számára. Ellenben rezignáltan szövegezzük le, hogy ha a végrendelet politikai része az egyetemes magyarságnak abszolút nem használt semmit, de viszont az ittenieknek végtelen sokat értett. Nagyon sokat értett, mert felös, hogy lerombolhatta esetleg szavahihetőségünk és őszinteségünk öt évig nehezen épített alapjait az előtt a uralom előtt, melynek a sors kezébe adott s amelyet már-már meggyőztünk arról, hogy népünk, fajunk, gyermekeink jövőjéért belenyugodtunk új helyzetünkbe s polgári érzéseinket nyelvünk híven és őszintén tolmácsolja. A végrendelet után nem valószínűtlen, hogy erős küzdelmet kell vívunk ismét kijelentéseink hiteléért, amelyet ellenséges áramlatok dacára, úgy hittük már, sikerült teljesen biztosítani.

De van a végrendeletnek az egyházi életben belül eső hatása is: végtelen súlyos helyzet elé állította a romániai egyházfejedelmeket. Ők, akik itt maradtak s küzdeniök kell a katolicizmus kulturális és egyházi érdekeiért, a végrendelet nyilvánosságra kerülése után bármennyire nem azonosítják azt és minden szavuk, cselekedetük a multban és jövődben nyíltáguk e egyenességük dönthetetlen bizonyítéka, mindig ki vannak s ki lehetnek téve annak, hogy egyes politikai tényezők ellenük fordíthatják Széchenyi püspök végrendeletét. Az egyházfejedelmekre ezernyi gond és munka szakadt, több százezer nyi hívők kulturális s egyházi ügye, több száz paróchia átszervezése, egy évezredes rendszer megváltoztatása, amely a földreform következtében sürgős, megfeszített munkára vár és mindehhez a kormány jóindulatu támogatását kell elnyerniök. Mi bízunk abban, hogy a végrendeletet a politikai faktorok nem fogják fegyverül felhasználni akkor, mikor az erdélyi magyarság érdekeiről s a kipróbált hűségű egyházfejedelmek nyilatkozatának, kijelentéseinek mérlegeléséről van szó.

Peredy György.

A püspök végrendelete

Az Atyának és Fiának és Szentlélek Istennek Nevében!

Végrendelet

Istenben boldogult IV. Károly magyar király 1917. évi január 7-én kelt legfelsőbb elhatározásával nekem a végrendeletkezési jogot megadta, ezen jogommal élve, a következőkben végrendelekem:

Bármikor tetszenék a végtelenül bölcs és jószágos Isteni Gondviselésnek, hogy engem az élők sorából elszólitson, végtelen trgalmasságban bízva, megnyugszom Istennek szent akarátán. Lelkem az Ur Jézus szent Szívének kegyelmébe, a Boldogságos Szűz Mária pártfogásába és Szent Józsefnek a haldoklók védszentjének közbejárásába ajánlom; testemet pedig sokat szenvedett szegény magyar hazám földjébe temettetni kívánom.

1. Keserves esztendőknél fájdalmas csalódásai, kínos vergődések után lelkem Nagyváradon, új egyházmegyémben meg-

nyugvásra talált. Itt annyi szeretetteljes jókaratot, bizalmat, hűséges ragaszkodást tapasztaltam annyira megszerettem egyházmegyémet, papjaimat, káptalanomat, hogy holtom után is földi maradványaimmal köztük kívántam volna pihenni. Az volt a szándékom, hogy székesegyházamban készíttessék magamnak sírhelyet, az volt kívánságom, hogy itt temessenek el. De a megváltozott helyzet arra kényszerít, hogy erről a szándékomról lemondjak.

Az orosházi templomba kívánok temetkezni ott a Sz. Szív védelme alatt, magyar földön, egyházmegyéim területén lennék. Régi vágyam volt ennek a templomnak építése és csak sok nehézség, küzdelem és nagy áldozat árán sikerült. Szívemhez nőtt ez által ez a templom, az alatt kívánék pihenni.

Bizom benne, hogy a háladatos hívek közül is mindig fog akadni valaki, aki sírom fölött értem imádkozik.

Jebban szeretném, ha rokonaim és ba-

rátaim koszoruk küldésétől eltekintene: nek és inkább szentmiséket mondatnának értem.

Temetésem napján és helyén 20.000 (azaz Huszezer) koronát, illetőleg ezen összeg mai értékének megfelelő mennyiséget osszanak ki a szegények között.

Halálozatom követő két hónapon belül 300 (azaz Háromszáz) szentmisét mondanak a lelkem üdvösségéért az egyházmegye papsága által a köteles miséken fölül és ezekért megfelelő stipendiumokat adjanak.

Rendelem továbbá, hogy egy-egy alapítvány tétessék lelkem nyugalmaért mondanó énekes misére: Nagyváradon és Vörösvárott.

Orosházán pedig olyan misealapítvány létesítését kívánom, hogy ott évenként halálom napján egy ünnepélyes szentmise mondassék a főoltárnál; ezenkívül minden hónapban egy-egy szentmise (csendes mise) a Szent Miklós oltárnál. Ez a kötelezettség maradjon fenn 10 (Tíz) esztendőig, azontúl pedig csak az a kötelezettség, hogy egy nagy mise mondassék értem halálom évfordulóján a főoltárnál és egy csendes mise nevemnapján a Szent Miklós oltárnál. Az alapítványnak ezáltal főlegessé váló kamatai használtassanak fel a templom részére.

Sírhelyem elkészítésére adtam megbízást Brém Lőrinc vikáriusnak és Siegel Albin építésznek. Ha halálomkor nem volna kész, őket kérem, hogy Jenő öcsém bevonásával annak befejezéséről gondoskodjanak és kérem Brém Lőrinc vikáriust, hogy ezen esetben halálom helyén, vagy annak közelében való ideiglenes elhelyezésem iránt intézkedjék.

A sírhely létesítésének költségei hagyatékommak a Szent Szív alapot megillető részből fizetendők.

Reverendáimat adják szegény papoknak, selyem ruháimat valamely oltáregyesületnek.

A sírhely fenntartására 50.000 (azaz Ötvenezer) koronát, illetőleg ezen összeg mai értékének megfelelő mennyiséget hagyományozok. Amennyiben ezen összeg alapítvány kamataiból a sírhely fenntartásának költségein fölül főlegessé mutakoznék, ez a főlegesség időnként, az egyházmegyei hatóság engedelmével a templom javára felhasználható.

2. Aulikusaimnak, akik halálomkor az egyházmegyei hivatalban vannak, egyenként 300.000 (azaz Háromszázezer) koronát, illetőleg ezen összeg mai értékének megfelelő mennyiséget hagyományozok.

3. Hűséges régi cselédeknek: Bakacs Józsefnek, Bársóny Józsefnek, Horváth Károlynak, Zalestök Imrének, Kneisl Ferencnek, ha halálomkor még szolgálomban lennének, fejenként 80.000 (azaz Nyolcvanezer) koronát, illetőleg ezen összeg mai értékének megfelelő mennyiséget hagyok. Azok, akik halálom után a szolgálatból távozni kénytelenek, kapják meg egy évi fizetésüket, minden egyéb járandóságukkal. Használati fehérműm (Leibwesche) osztassék szét a nevezett cselédek között.

Polgári ruháimra vonatkozólag megbízom végrendeleti végrehajtómat, hogy azokat testvéreim fiugyermekei között belátása szerint megossza.

A hagyományok levonása és ezen rendelkezéseim teljesítése után fennmaradó összes ingó és ingatlan vagyonomról a következőképpen végrendelekem:

4. Általános örökösöm a nagyváradi latin szertartású egyházmegyei jótékonyági Szent Szív alapítvány.

Ezt az alapítványt már életemben létesítettem és dotáltam, erre irattam a Budapesten az I. kerületben Disztér 16. számú házamat és több rendbeli értékeket helyeztem az alapítvány nevére.

Ezen alapítvány gyulai házam és szünősei földek. Ezek már az alapítvány

nevére irattak. Az alapítványé lesznek továbbá azok a hrényi (senyefai) földek, amelyek 1922-ben vettem és saját nevemre irattam, valamint Jenő öcsémnek nevén levő métneki birtokból az engem meg-

A Szent Szív mint általános örökös

Ezen alapítványra vonatkozó rendelkezéseim a következők:

a) Ha a nagyváradi latin szertartású egyházmegye ketté szakíttatnék, úgy, hogy annak egy része magyar, másik része pedig román területen maradjon, akkor az egész Szent Szív alapítvány osztatlanul az egyházmegye magyar részei lesz. Sőt, ha az egyházmegyének magyar része más, már meglévő, vagy újonnan létesítendő egyházmegyébe bekebelezetnének, szóval más egyházmegyének alkatrészévé lenné, akkor az alapítvány csakis a régi nagyváradi egyházmegyének magyar területén maradt részének papjai, plebániái, templomai, iskolái, intézetei támogatására s újának létesítésére fordítható. Egyes indokolt esetekben a nagyváradi egyházmegyének román területen lévő plebániái, intézményei, papjai stb. is részesülhetnek segélyekben az alapítvány jövedelméből.

b) Ebből az alapítványból hasíthatassék ki 400.000 (azaz Négy százezer) korona, illetőleg ezen összeg értékének ma megfelelő mennyiség a nagyváradi latin szertartású székesegyház vagyonának gyarapítására. Amíg Nagyvárad román hódoltság alatt van, ez az összeg kezeltsésként gyümölcsöződjen és természetesen magyar területen, mint külön alapítvány és a kamatoknak a tőkéhez való csatolása által gyarapíthatassék, amíg Nagyvárad felszabadul, de ne tovább, mint halálomtól számított 10 (Tíz) esztendőig. Ha Nagyvárad akkor is idegen uralom alatt lenne, akkor az összeg azé a templomé legyen, amely utódaim székesegyházává lett. Ha pedig a nagyváradi egyházmegye a magyar területen mint külön egyházmegye megszűnnék, akkor az egész összeg a felzárkózott kamatokkal eggyütt csatolassék vissza a Szent Szív alapítványhoz.

Hasonlóképpen hasíthatassék ki 200.000 (azaz Kettő százezer) korona, illetőleg ezen összeg mai értékének megfelelő mennyiség Szent László lovas szobrának a nagyváradi székesegyház előtti felállítására. Ez az alapítvány is ugy kezeltsésként, mint a székesegyház részére letett összeg. Ha tíz év múltán Nagyváradon nem volna felállítható, sem az egyházmegye magyar részének más megfelelő helyén, akkor az egész összeg szintén csatolassék vissza a Szent Szív alapítványhoz.

c) A Szent Szív alapítvány legyen mindenkor a nagyváradi Székeskáptalan magyar területén lévő részének kezelése alatt, felőle kizárólag püspök utódaim a káptalan meghallgatásával rendelkezzenek. Ha az egyházmegye széteszakkíttatnék, csak a magyar területen levő kanonokok meghallgatása szükséges.

Utódom alatt értem a magyar résznek vikáriusát, vagy apostoli adminisztrátorát is. Ha halálom után a magyar területre a vikárius a nagyváradi püspöki székhelyen való, román területen székelő püspök nevezné ki, az alap fölött csak a vikárius rendelkezik, a román területen lévő püspök nem.

Az alapítvány kötelezettségei

g) Az alapítvány tartozik özvegy gróf Erdődy Gyuláné szül. Széchenyi Emília grófnő nővéremnek életfogytiglan Budapesten az I. kerületben Diszter 16. sz. alatt levő házban lakást biztosítani. Még pedig ő neki tartozik választást engedni az én lakásom és az ő mostani lakása között. Bármelyiket választaná, azzal a lakással járna az a konyha, eselédzsoba, garázs helyiség és mellette levő szoba, amelyeket én használtam. Ha a ház 10 év múltán nővérem életében eladomnak tartozik gondoskodni arról, hogy nővérem részére

illető rész, amely jelenleg a birtoknak fele. Minden ingó, vagy ingatlan vagyonom, amelyről itt nem rendelkeztem, vagy amelyről nem teszek külön említést, mind a Szent Szív alapítványra száll.

Ha a román hódoltság megszűntével ismét mindkét része egyesülne, az alapra vonatkozó minden jog és köteletség a nagyváradi püspökre és káptalanra szállna.

Ha azonban a nagyváradi egyházmegye magyar területen is megszűnnék akkor ezek a jogok és kötelezések annak az egyházmegyének püspökére és káptalanára hármanolnék, amelyhez a nagyváradi egyházmegyének magyar része csatoltatott. Ezen jogukat azonban csak jelen végrendeletben megszabott határok között gyakorolhatják.

Katholikus autonómia létesítésének esetén is ennek az alapítványnak kezelése és a fölötté való rendelkezés püspök utódaimnak és a Káptalannak kizárólagos joga marad.

d) A Szent Szív alapítványnak az ingatlanokon kívül levő készpénzvagyonának kétharmada visszatérítés kötelezettsége nélkül felhasználható: szeminárium létesítésére, a meglévőnek kis szemináriummal való kiegészítésére továbbá plebániák, lelkészcségek, kápláni állások létesítésére, templomok, plebániák, kápolnák iskolák építésére. Kikötöm azonban, hogy ha ebből az alaphól templom, vagy templomok építtetnének, azok a Szent Szív tiszteletére szenteljenek vagy legalább hogy egy Szent Szív oltár legyen a templomban és hogy abban, vagy azokban évenként egy szent mise mondassék érttem és a Széchenyi nemzetség elhunyt tagjainak lelkiüdöztetéséért. Kivonom továbbá, hogy ezen alapítványból vagy annak kamataiból épült minden épületnek külsején jól látható legyen, a Szent Szívet ábrázoló dombormű alkalmaztassék.

e) A Szent Szív alapítványnak ilyen létesítményekre fel nem használt részeit fiktettségként biztos papirokba, vagy jövedelmező ingatlanba.

f) Mivel a Szent Szív alapítványnak az a rendeltetése, hogy minél nagyobb mértékben azokat a célokat mozdítsa elő, amelyeknek szolgálatára én megalkottam, nem akarom utódaimnak kezét megkötönni azzal, hogy az alapítványnak már életében adott, vagy halálom után rájuk szálló ingatlanoknak elidegeníthetetlen voltát kikössöm. Ha ezen ingatlanok fenntartása túlságosan sok költséget okozna, vagy ha nem bizonyulnának elég jövedelmezőnek, akkor eladhatók. A budai házra vonatkozólag kívánom, hogy halálom napjától számított 10 éven belül ne adassék el. De kérem utódaimat, hogy ebben az esetben kellő megfontolással, körültekintéssel és óvatossággal járjanak el és hogy különös tekintettel legyenek arra, hogy az alapítvány az alább felsorolandó kötelezettségeknek mindenkor megfelelni képes legyen. Az ingatlanok netalán eladásából keletkező vagyon nem számítható azokhoz az összegekhez, illetőleg vagyonrészhez, amely visszatérítés kötelezettsége nélkül ezen végrendelet 4. pontjának d) bekezdése értelmében felhasználhatók.

a lakás továbbra is biztosíthatassék, vagy ha úgy kívánna, neki megfelelő kárpótás adassék s az alapítvány ezért a lakásért sem a mellékeltységeikért nem kérhet bért. A másik így üresedésben maradó lakás álljon püspök utódaimnak rendelkezésére.

Tartozik továbbá az alapítvány ugyan-csak özvegy gróf Erdődy Gyuláné nővéremnek halálom napjától kezdve havonta 10 (Tíz) métermázs buzának árát, mind az aznap őrön az általa megjelölt helyen pontosan, minden levonás

nélkül kifizetni. Ez a tartozása az alapítványnak nővérem élete tartamára változatlanul fennmarad.

h) A Gyulán vásárolt házamat szintén a Szent Szív alapítvány részére irattam. Ennek a háznak hasznélvezetét élete tartamára Brém Lőrinc vikáriusnak telek-könyvileg biztosítottam. Az alapítvány kezelői tartoznak ezt a rendelkezésemet és Brém Lőrinc vikáriusnak ezt a jogát respektálni, tekintet nélkül arra, hogy halálom után vikárius marad-e, vagy nem. Brém Lőrinc a ház után nem fizet bért, csak az adókat tartozik megfizetni és a házat saját költségén jó karban tartani.

Tartozik továbbá az alapítványnak a vasmegeyi ingatlanok, a Szünössén, Senve-

RŐFÜSÁRUK

sz. b. és cipősz. b. árak nagyban és kicsinyben a legolcsóbbak

GUTTMANNAL. Nicolae Iorga (Z. lán. u.) és Viléz M. (Nagyprácer) sarok.

Vásznak batizt si lonok oriasi meny nyiségben s a t a r o a

Harisnya árak

és uri dival cikkek a legnagyobb választékban a

„CHIC” áruházban

Bw-du. Rege e Ferdinand 7. sz.

Mélyen leszállított árak Haas Lipót Linoleum-üzletében

Oradea-Mare, Sir. Regele Ferdinand 5

Telefon 4-63

	Leitől
Férfi és női gummi esőkabát	875.
prima minőségben	80.—
Vilásos vászon asztalterítő	85.—
Futó szőnyeg prima minőségű méterje	125.—
Agylevélő bevégezett szőnyeg	1250.—
Ebédő szőnyeg kétoldalt használható 200×300	2950.—
Valódi gypju lapessirre ebédőszőnyeg 200×300	167.—
Linoleum futószőnyeg méterje	1250.—
Linoleum ebédőszőnyeg 200×250	1650.—
Oltomantakaró 160—300	100.—
B-a Cocus szőnyeg méterje	145.—

21. Gróf Blankenstein Pálnak
gyom: Az Erdődy nővér által festett,
ria Zell vidékét ábrázoló képet (Gy
van) és a Holló Barabás-féle „Vörös

31. Lovas szobrot. Isten áldja meg őt és családját hűséges barátságukért és a békés jó napokért, amelyeket családjai körében tölthettem.

22. Kiss Jenőnek azt az arany cigarettát ártat hagyom, amelyet tőle kaptam.

23. Kollányi Ferenc prelátnak hagyom a Tóth István-féle Szent László lovas szobrot talpatzával (Nagyváradon van).

24. Szirmay Árpád preláts-kanonoknak azt a kisebb zöldfűves gyűrűmet, amelyet egykor Erdődy növényemől kaptam.

25. Apor Vilmos báró gyulai prelátsnak hagyom kékszőrmés mellkeresztemet láncsal, azt, amelyet közönségesen viseltem és a fehér porcellán Szűz Mária szobrot.

26. Bedy Vince győri apátkanonoknak a fekete márvány Biedermayer órát. (Nagyváradon van.)

27. Dr. Szabó Vendelnek a Piarista-féle apostolfej vázlatokat (Nagyváradon vannak) és a Kaczián-féle „Leselkedő halál” képet. (Ez Senyefán van.)

28. Domanek Pálnak az Angyalffy-féle Péter képet (a budapesti lakásban van) és azt az aranyozott ércből díszített Krisztus-képet, amely a senyefai hálszobámban van.

29. Ferdényi Kálmánnak hagyom a pazmaneci oltárképek vázlatát azzal a télszámazó székénnyel, amely fölött ez a kép el van helyezve. (Nagyváradon vannak.)

A kisebb ingóságok

36. Egyházi ruhám között Gyulán, Budapesten és Senyefán vannak olyanok, amelyek a nagyvárad püspöki rezidenciájához tartoznak. Ha ezeket az ott maradt, az én tulajdonomat képező ruhák pótolják is, az egyházmegye magyar részének tulajdonát képező. A családi származású mise-ruhákat elsőben testvéreimnek ajánlatsan fel, ha ők nem tartanak rájuk igényt, a többi, az én tulajdonomat képező mise-ruhákkal együtt szintén az egyházmegye magyar részének tulajdonába menjenek át és itteni szegény templomok részére használtassanak fel. A tulajdonomat képező brüsszeli csipke rochetumot (jelenleg a budapesti központi papnevelde őrzetében van) értékesítsék a Sz. Szív alap javára. Az itteni központi szemináriumnak őrzetében lévő ezüst bormálási felismerést tartalmazó tok szintén az egyházmegye magyar részének tulajdona legyen.

37. Egyházi ékszereim, amelyekről itt nem rendelkeztem, értékesítenek a Sz. Szív alap javára.

38. Naplóimat és azokat a könyveket, amelyekbe az egyházi és jótékony célokra fordított összegeket feljegyeztem: Brém Lőrinc vikáriusra bízom. Azt tegye velük, amit jónak lát.

39. Ezüst evőeszközöim azt a készletet, amely most budapesti lakásomban van, Jenő öcsém fiának hagyom, a szüleim től származó készletet Taszilo fiának. A többi ezüst készletet és egyéb ezüst tárgyakat, (amelyekről jelen végrendeletemben külön nem rendelkeztem) ajánlatsanak fel becsáron családunknak és ha ezek nem tartanak rájuk igényt, értékesítenek a Sz. Szív alap javára. Családom alatt itt és a következőkben testvéreim és azok gyermekei kivül Brém Lőrinc és aulikusaimat is értem.)

40. Képeim közül az Eckhout-féle tudóst a dolgozó szobájában ábrázoló képet, valamint a Nagyváradon lévő Korotnyay-féle nagy Mátyás király képet a budapesti magyar színművészeti múzeumnak hagyom. A Luca Giordano-féle Sz. Domokos képet, valamint a Krisztus Urunk kigúnyoltatását ábrázoló régi németalföldi képet a nagyvárad múzeumnak hagyom. Ha azonban Nagyvárad halálomkor még román uralom alatt lenne, hagyatékomban maradnak. Két Dornmeister képet: a keleti bálványt és Sz. Lőrinc halálát ábrázoló

30. Kovács Péternek a fehér porcellán „Ecce Homo” szobrot és az osztozást ábrázoló képet. (Eldőbbi Nagyváradon, utóbbi alatt a jelenleg budapesti írószobámban lévő modern képet értem.)

30. Wallner Győzőnek hagyom a nagyvárad íróasztalom fölött lévő régi himzési Sz. Szív képet és ott az írószobámban lévő régi álló órát.

32. Gróf Blankenstein Miklós keresztfiának a budapesti lakás kápolnájában lévő régi feszületet és a kis Solinena-féle szent család képet.

33. Beöthy Györgynek, a gyulai vicárius titkárnak hagyom: a gyulai ház melletti épületben az aulikus szobának berendezését, annak minden butorát. (A képek felől már rendelkeztem.)

34. Adassanak emlékek: Széchenyi Rezsőéknek, Széchenyi Emiléknek és gyermekeiknek, Mazurek Bélának, dr. Varasdy Sándornak, dr. Széll Imrénnek, Erdősi Jenőnek, Erdődi Gyulának, Steinhilberg Józsefnek és ha akkor életben volna még: különösen szép emlék adassék Sperker Ferenc jószágkormányzónak a megbecsülhetetlen szolgálatait való mélységes hálámnak jeléül.

35. Ha azok, akiknek ingóságokat, emléktárgyakat hagytam, halálomkor már nem volnának életben, akkor a nekik hagyott emléktárgyakat hagyják hagyatékomban. Ez alól a rendelkezés alól csak testvéreimet veszem ki.

kat (régii faragott ráncokban) a soproni múzeumnak hagyom.

41. Azok a családi arcképek, a melyekről itt említést nem tettem, osztozhatnak meg testvéreim, illetőleg örökösei.

42. Összes többi képeim, rézmetszeteim, kémi rajzaim, műtárgyaim, műértékel bírós és egyszerű műértéket nem képviselő butoraim, szőnyegek, minden tulajdonomat képező és azért hagyatékombához tartozó, itt fel nem sorolt és senkinek nem hagyományozott minden néven nevezendő és bárhol lévő ingóságaim, a házteljeszerelési és berendezési tárgyak, továbbá: kocsik, lovak, szerszámok, automobil, halenne, gazdasági felszerelés, mind a Szent Szív alapnak tulajdonát képezik és annak az alapnak javára értékesítendők. Kérem végrendeleti végrehajtómat, hogy ezeknek értékesítése érdekében vonjanak be műértőket, szakembereket és ezeknek közreműködésével keressék az értékesítésnek legcélszerűbb módját. Ezeknek értékesítésénél is, biztosítsanak elővételi jogot családunknak a 39. pont végén mondottak értelmében.

43. Amennyiben a nagyvárad rezidenciájában lévő asztali, házi, kármű és ágyneműre vonatkozó listára nem volna teljes, az a Gyulán és Budapesten levőből, ha szükséges pótolható, de román területre át nem vihető. Ha erre egyáltalán nem, vagy csak részben lenne szükség, a fennmaradó a Senyefán lévővel együtt szintén a Sz. Szív alapra száll és a 39. és 42. pontokban mondottak szerint értékesítendő.

45. Ugyanezt rendelem a borokra vonatkozólag is.

46. A különböző lakásaimban lévő sok fotográfiából, emléklépből testvéreim, aulikusaim, cselédek, válogassák ki, amit megtartani óhajtanak, a többi édessék el.

47. Van egy kis fekete fafeszületem arany cippussal, amely mindig velem volt, ezt temessék el velem. Temessék el velem az érceket is, amelyeket mindig magamon hordtam, csak azt az aranyláncot, amelyen viseltem, egy Sz. Szív éremmel adják Ferdényi Kálmánnak.

48. Végrendeleti végrehajtóknak Brém Lőrinc preláts-kanonok, gyulai vikárius és dr. Schriffert Béla pápai-kamarás irodavezető urakat kérem fel és nekik az ezzel járó minden felhatalmazást megadok. Kérem, hogy mind nagyobb rendelkezési szabadsággal bírjanak, mert legelőbb az

merik intencióimat, kívánságaimat. Brém Lőrinc mindig lelkiismeretes, körültekintő előrelátó tanácsadóm és támaszom hűséges, ragaszkodó jó fiám volt, akinek sok köszönettel tartozom, mert nekem is egyházmegyémmel is megbecsülhetetlen szolgálatakat tett. Nagyon kérem őt, váljalja el ezt a nehéz és utolsó szolgálatot, amelyet nekem tehet és maradión irántam halálom után is az, ki életében volt. Oszaszák be belátás és célszerűség, valamint lehetőség szerint a teendőket Schriffert Bélával, akit szintén ezen nehéz feladatok elvállalására szeretettel megkérek. Ezen nehéz, sok fáradozással és kellemetlenséggel járó feladat teljesítéseért, hálás köszönetem jeléül Brém Lőrincnek hagyom kék (Lapis lazuli) nodussal ellátott kelyhemet (most Senyefán van) azzal a kérelemmel, hogy gondoskodjék arról, hogy halála után székesegyházam legyen, vagy azé az egyháza, amely a nagyvárad egyházmegye magyar részének székesegyházává lesz. A Szenes Püspök által festett arcképetek teljes tulajdonának, és erre vonatkozólag is arra kérem gondoskodjék arról, hogy az ő halála után ez a kép a nagyvárad püspöki székhöz, illetőleg annak magyar részéről való utódom őrzetében, az egyházmegye tulajdona legyen, ki tudja, talán az utolsó nagyvárad püspököt örökíti meg ez a kép.

Schriffert Bélának a végrendeleti végrehajtói feladatok teljesítésével járó fáradozásait és fáradozásait jeléül hagyom a budapesti lakás kápolnájában lévő Sz. Szívvel és címerrel díszített kelyhemet, azzal a kérelemmel, hogy gondoskodjék arról, hogy halála után ez a kelyhe az orosházi templomá legyen.

Szeretett papságomat, aulikusaimat, kántalant, egyházmegyémet, testvéreimet, családjaikat, rokonaimat és barátaimat az Ur Jézus Szent Szívének szeretetébe és oltalmába ajánlom. Kérem őket, őrizzék meg szeretetben emlékeimet, misézzenek, illetőleg miséztesseken és imádkozzanak értem, ne hagyják árván, ne hagyják imádság nélkül síromat.

Ha bárkit megbántottam, bárkinek ezomorsúságot okoztam, vagy rossz példát adtam, kérem bocsásson meg, amiért az is lelkemből megbocsátok mindenkinek, aki valaha életemben megbántott.

Még egyszer mindnájukra kérem az Istennek áldását. Testvéreimet kérem, hogy most és mindenkor nyugodjanak meg az Isten akaratán, legyenek jó katolikusok, járuljanak gyakran a szentségekhez, neveljék gyermekeiket Krisztus szellemében, hogy egykor az örök életben boldogan viszonlássuk egymást.

Amen.

Kelt Budapesten, 1923. február 8-án.

Gróf Széchenyi Miklós s. k.
nagyvárad püspök.

Ahulírottak, mint e célra fölkért és együtt jelenlévő végrendeleti tanúk igazoljuk, miszerint az általunk személyesen ismert gróf Széchenyi Miklós v. b. t. tanácsos, nagyvárad i. szertartású püspök együttes jelenlétünkben az általunk értett magyar nyelven kijelentette, miként a jelen okirat az ő sajátkezűleg írt végrendeletét tartalmazza és ezen kijelentés után ezen okiratot sajátkezűleg előttünk aláírta.

Budapest, 1923. február hó 8-án.

Dr. Nemes Antal c. püspök s. k.
a koronázó főtemplom plebánosa.

Korének József s. k.
budavári káplán.

A végrendelet nagyfonsága függelékait és a hivatalos álláspontot lapunk keddi számában ismertettük.

Mit terveznek a nagyváradai sportegyesületek az új szezonra

Ma, vasárnap délután játszik le Nagyváradon az első futballmérkőzéseket és ezzel megkezdődött, ismét az intenzív sportélet.

Nyugodtan megállapíthatjuk, hogy az elmúlt sportszezon a város sportéletében a visszafejlődés periódusa volt, amit legelőkelőbb bizonyítottak azok a vereségek, amelyek a romániai relációkban kitűnő hírű nagyváradai sportegyesületeket érték. Bizonyosra vesszük, hogy éppen ezek a vereségek adták meg a lökést egyesületemeknek arra, hogy fokozott gondot fordítsanak a csapat fejlesztésére.

Az egyesületközi béke.

Tagadhatatlan, hogy az az állandó egyenetlenkedés, amely az utóbbi időben egészen különös és speciális jelleggel adott a nagyváradai sportéletnek, a sportfejlődésre egyáltalában nem volt jótékony hatással és örömmel állapíthatjuk meg, hogy az idei szezon a béke jegyében indul.

Az egyesületek békéjét hirdetik a legnagyobb csapatok reprezentánsai és a békézés egyik legszebb bizonyítéka, hogy a kerület két sportszövetsége a Sporthírlap és Sportélet egymásközt is teljes harmóniát teremtettek.

A sportlapok közötti meg egyezés folytán a jövőben csak a Sporthírlap fog megjelenni. Ez is élénk bizonyítéka az egyesületek közti teljes békének.

A Sporthírlap kitűnően van szervezve és nagy szeretettel igyekszik befolyását arra felhasználni, hogy ezzel a sportfejlődésnek legyen előmozdítója. Ebben a sportlapoknak letagadhatatlan érdemei vannak.

Ezekből a tényekből arra következtethetünk, hogy az eljövő sportszezon biztosítani fogja a békés fejlődést, amelyre különösen nagy szükség van az atletikában, vavásban, uszásban és a többi sportágakban.

Mit hoz az új sportévad.

A Nagyvárad munkatársa felkereste a helybeli sportegyesületek vezetőit, hogy felvilágosítást kérjen az egyesület jövő terveiről. Nagy meglepéssel közöljük az érdekes nyilatkozatokat, amelyekből megállapíthatjuk, hogy végre a sportegyesületek nem az ugynevezett „szípkázással”, hanem újabb generációk nevelésével akarják csapataikat megerősíteni. Reméljük, hogy ez sikerülni is fog nekik. Ma nagyon sok ifjúsági játékos van, akitől nagyon sokat lehet várni és akik meglepetéseket hozhatnak a közeljövőben. Ezeket állandóan figyelemmel fogjuk kísérni és időnként a közönség figyelmét is felhívjuk majd az értékes emberekre. Bizonyosra vesszük, hogy hamar sikerül majd a sportegyesületeknek olyan játékosokat felfedezni, akik erősségei lesznek csapatainknak. Mai számunkban csak három csapat terveiről számolhatunk be helyszüke miatt, de a beszámolót jövő vasárnapi számunkban folytatjuk.

Gárdos Andor, a NAC futballintézője

a következőket mondja kérdésünkre:

— Az új sportszezonban a NAC első sorban is azokat az ifjúsági játékosokat akarja kipróbálni, akik már az elmúlt sportszezonban is megmutatták, hogy sokat várhatunk tőlük. Két ifjúsági játékosunk: Wittenberg és Löwenstein

akik rövidebb ideig a Törökvesben voltak, most visszatértek hozzánk. Az első halfot, vagy hátvédet, a második csatárt játszik. De sokat várunk még Berkesitől, aki fedezet és Róthtól, aki csatár. Aradról hazajött Rónainak az öccse is, aki szintén kitűnő játékos.

— Biztosra vesszük, hogy a NAC futballcsapata nagy fejlődést fog mutatni, mert végre, hosszas rábeszélésre Strasszer Emil, az egyesület főtitkára, az országos hírvé játékos rászánta magát, hogy újból aktív részt vesz a futballsportban. Strasszer kitűnő tréner és az ő biztos érzékétől, széles skálájú játéktudásától nagyon sokat reménylünk. Strasszer megígérte, ha szükség lesz rá, maga is játszani fog a NAC csapatában.

— Egy másik kipróbált játékosunk, a népszerű Jakab is újból beáll a NAC kapujába. Hogy ez mekkora nyereséget jelent, felesleges hangsúlyozni.

— Ebben a szezonban felkarjuk építeni az Erzsébetligeti új sportpályánkat, amelyet a Biharullal közösen kaptunk. Már hetek óta tárgyalunk a Biharullal. A NAC minden tőle telhető áldozatot meghoz, hogy az új pályán már májusban játszhaszon is.

— A bajnokságban eddig három ponttal vezetünk és reméljük, hogy ebben a szezonban nem vallunk kudarcot.

— A nyári folyamán mérkőzésekre hívjuk a legjobb vidéki csapatokat és ha a tárgyalásaink eredményesek lesznek, pünkösd két napjára valamelyik budapesti csapattal mérkőzünk itt Nagyváradon.

— A múlt hetekben meghívást kaptunk a Kassai Athletikai Clubtól egy Csehszlovákiában rendezendő turnéra. Ezt Csehszlovákiában a KAC rendezné meg, viszont mi is megrendezzük a Kassai AC erdélyi turnéját. Hasonlóan le akarjuk hozni a Debreceni Torna Egyletet is. Most kértünk engedélyt erre a szövetségtől és ettől függ, hogy a tervet keresztül vihetjük-e?

— A többi szakosztályok tervéről — sajnos, — én nem adhatok felvilágosítást. Reményem, hogy azok vezetői is csak a legjobbat mondhatják.

Mikló Béla, a Törökves ügyvezető alelnöke

szintén bizakodó nyilatkozatot tett:

— A Törökves 1924. évi szereplése — mondja, — sokkal nehezebb lesz, mint eddig bármikor. A futball csapatban teljesen ifjúsági erők fognak szerepelni s egyedül Plescht igazolta eddig a bukaresti Comitutul Regional.

— De haladni akarunk az atletikával is. E hó 23-án rendezi a Törökves az első mezzei futóversenyét. Az ifjúsági táv 4 és fél, junior táv 6 kilométer lesz.

— A szezon országos atletikai versenyén igyekszik a Törökves a Sümegi-serlegget megvédeni és athlétáit indítja a vidéki egyesületek által rendezett minden versenyen.

— Uszásban a Sonnenfel Andor ur által alapított Félixfürdő ezüstserleg vándordíját kell visszaszerezni. Ez a cél arra kötelezi a Törökvest, hogy a legnagyobb ambícióval dolgozzon az uszó szakosztály fejlesztése érdekében.

— A birkózásban, amelyre a Törökves egész évben a legnagyobb ambícióval készült, ezidén is éppen úgy fog a ver-

senyeken és szereplésben vezetni, mint eddig, sőt arra is számítunk, hogy Weinberger és Rollinger esetleg az idén már a nemzetközi versenyeken is részt vesznek. Egyébként április 6-án nemzetközi versenyt rendezünk a pesti olimpiászra indulókkal.

— Boxolásban sem akarunk lemaradni. Husvétkor rendezi a Com. Reg. bajnoki mérkőzést és ezen igazi büszkesége lesz az egyesületnek a magunk nevelte kitűnő boxoló: Dörfler Ernő. Nehány versenyt vettünk tervbe és egy nagyszerű nemzetközi mérkőzést a bukaresti Roxing-Clubbal.

— Ténisz szakosztályunk is erősödik. A szervezéssel új erőket bízunk meg és a tréning pályánk az egész szezonban a versenyre készülők rendelkezésére áll.

— Most alakítjuk meg a kerékpár és turisztikai szakosztályunkat és az a reményünk, hogy mind a két osztály be tud majd kapcsolódni Nagyvárad sportéletébe.

— Még egy szót a Szövetségről. Reméljük, hogy ebben az évben nemcsak igazat fognak adni, de amellett is szavaznak. Mert a múlt évben mindenben igazat adtak, de mikor szavazásra került a sor, mindég leszavaztak bennünket. Szeretném elérni az idén ennek a fordítottját. Ne adjanak igazat, de szavazzanak — igazat.

Balogh János, az Egyetértés intézője

is bizonyosra veszi, hogy az idei szezonban a futball mellett a sport minden ága fejlődni fog. A tavaszi futball mérkőzésekre meg a régi csapat áll fel, de kipróbálják az ifjúsági csapat több játékosát is. Krempánszky, Varga és Lukács halfokat, Seres Ilót, Dömötört, Halász, Ungi és Brémer hátvédeket, László, Jakab, Blau, Micsinay II., Farkas és Róth csatárokat és Szöllőssyt, az ifjúsági kapust. Sokat várunk ezektől.

— Külpolitikánk: a béke politikája és nem akarunk klub-harcokat.

— Sok gondot fordítunk az uszásra.

— Az elkövetkező szezonban több tornatünnepélyt rendezünk, amelyre meghívjuk a Kolozsvári KASE-t, amelynek elsőrangú emberei vannak.

— Husvétkor a NAC—Törökves—Egyetértés—Kinizsi kétnapos körmérkőzést rendeznek.

— De kultiválni akarjuk a sport minden ágát és sok gondot fordítunk rá, hogy egyik sport ágát sem hanyagoljuk el.

Balogh János nyilatkozatát csak röviden adtuk. Az Egyetértés sportpolitikája, különösen az, hogy ennyi ifjúsági játékosat akar behozni a futball-életbe, igazán dicséretes.

Általában meglepéssel konstatálhatjuk a nyilatkozatokból, hogy a jó akarat a sport fejlesztése iránt minden egyesület vezetőségében meg van. Kíváncsian várjuk az intenzív sportélet megindulását és örömeinkre szolgál majd, mikor arról számolhatunk be, hogy a szépen beígért tervek valóra is váltak.

(f-r)

* A Bihar megyei Népbank r.t. felkéri a Keleti Bank r.t. és a Belényesi Népbank r.t. részvényeseit, hogy részvényeiket az intézet Cosbuc (Szalárdi) utcai helyiségében folyó hó 14-től 20-ig Bihar megyei Népbank r.t. részvényekre cseréljék tetni szíveskedjenek.

Hölgyek és masamódnők figyelmébe!

Értessük a t. hölgyközönséget, hogy (a volt Friedländer-kalapgyár üzemében) női, férfi szalma- és filckalapok alakítását a legújabb párisi és bécsi modellek után megkezdjük. A alakításokat éppúgy mint az új kalapokat hidraulikus préseljük, miáltal a nálunk alakított kalapok az új kalapoktól Versenyképes árak!
Sürgős esetben 48 óra alatt alakítunk.

Heller és Deutsch
Bulev. Reg. Ferdinand (Rákóczi-ut) 20. sz.

Alázatos kérelem a polgármester urhoz

Alulírott, e sorok írója szerény és józanéletű városi polgár vagyok. Éppen hogy megélek, de már a nagy drágaság és sok adó miatt arra nem telik nekem, hogy autózzam, vagy kocsikázzam egy kicsit. Pedig bizonyíthatóan olykor én is megkívánom, már csak a jó és friss levegőnek okából is.

Minden bajra talál azonban az ember vigasztalást, hála istennek. Én is azzal vigasztalódtam mindig, hogy ha már én nem is penderülhetek kocsi, az autónak pedig csak a szagát élvezhetem, de legalább az én pénzből a városi uraknak jut néha egy kis kocsikázás, kirándulás. Boldogan és büszkén dagadt mindig a mellem, amikor láttam, hogy az autó miként száguld ezzel vagy azzal a főtisztviselővel, vagy pedig a jól hízlalt városi iszapnak miként repítik végig a korzón ama derék és böles férfiakat, akik sorsunkra ügyelnek.

De minék tagadjam: néha ilyenkor eszembe jutott, milyen jó volna, ha egyszer én is felülhetnék egy ilyen városi batárra és élvezhetném a lovak rohanásának édes szédületét és szívhatnám a hintóból a szőlőhegyek drága levegőjét. Oh, oh, te ostoba filkó, mondtam ilyenkor magamban: mit is gondolsz, nem neked való az, nem elég, ha adózol és eltartod ezeket a táltosokat, elégedj meg vele, hogy a te uraidnak nem kell gyalogosan baktatniok a lyukas aszfalton. Hiszen ki is hajigálnának, ha arra vete-mednél, hogy egy vasárnap délutánra elkerj magadnak a városi autót vagy hintót. Hát még mit?

Bele is nyugodtam a változhatatlanságba, mert egy békés polgárnak az a kötelessége, hogy ne rugtasson feljebb, mint a mi neki rendeltetett. Most azonban Mangra főügyész ur cikke egy kicsit megbirizgálta az én szűgyemet is. Azt írja a főügyész ur, hogy dr Zigre Miklós urnak annál inkább tudnia kell a városi autóról, mert ő maga is gyakran használta azt a nyáron. Ejnye, hördültem fel, de milyen bolond ember vagy te János! (Mert annak hívnak.) Látod, hogy mégsem azért van a városi autó, meg kocsi, hogy kizárólag a városházi nagy urak használják, hanem bele szabad abba ülnök e város egyszerű adófizető polgárainak is. Lám, dr Zigre Miklós ur is kérte bizonyára, hogy adják neki oda egy kis kocsikázásra az autót és ime milyen készséggel eleget tettek a kívánságának. És te ostoba ember, te János a sok János között, te meg csak csurgattad a nyálad a hintók után. Igaz, hogy utólag szemére vetik neki ezt a kis szívességet, pedig hát mért volna ez szívesség, hiszen dr Zigre csak fizetett annyit azért az autóért, meg a benzinjeért, mint akik azt állandóan élvezik. Hát ez nem szép, de ezt intézzék el egymás között Zigre és Mangra urak. Ellenben én megtudván immár, hogy a város atója (ha még megvan) és fogatai a polgárok szorakozására is rendelkezésre állanak, beteljesedve látom régi vágyamat és alázatos kéresem oda irányul a polgármester urhoz, hogy a legközelebbi szép tavaszi vasárnap délutánra valamelyik városi fogatot egy rövid kirándulásra nekem és családomnak ideadni sziveskedjék. Milyen jól fognak szórakozni szegény gyermekeim és hogy fogják áldani a polgármester ur jószágát.

Alázatos szolgálja
Nagy János,
adófizető.

Uri fehérművek

méret szerint

Róth M. Ulóda cégnél, Mária királyné-lér 3

A jugoszláviai terrorszervezetek alkonya

Belgrádból jelentik: Az új jugoszláv állam megalakulása idején tudvalevőleg különféle nacionalista szervezetek alakultak első sorban a nemsláv nemzetiségű lakosok ellen. A szervezetek közül legjobban kivált az Orjuna, amelynek tagjai terrorisztikus fellépéssel felelőtlen módon akarták megvédeni az állam nagyszerb jellegét. Először csak a jugoszláviai magyarok, románok és németek ellen léptek fel agresszív, később azonban a horvátok és szlovének ellen is fordultak, sőt egy alkalommal a muzulmán-bosnyák képviselőket is inzultálták Belgrád utcáin.

Az utóbbi időben azonban a nacionalista szervezkedés munkája különösen a csatolt területeken — Bácska, Bánát — feltűnő lanyhulást mutat. A visszaesésnek, amely a nacionalista mozgalomban mindjában szembetűnővé válik, legfőképpen az az oka, hogy az állami szervezet folytonos konszolidálódásával párhuzamosan teret veszti a felelőtlen elemek rendcsináló — és a multban gyakran súlyos atrocitásokra vezető — tevékenysége.

A nacionalista egyesületek tagjai maguk is érzik, hogy idejét multa az állami szervezet ellenőrzésére irányuló működésük és ez a magyarázata annak, hogy a feltűnően megcsappant a nacionalisták táborában is az érdeklődés szervezeteik iránt. Az újvidéki Orjunához egyre riasztóbb hírek érkeznek a vidéki szervezetek bomlásáról. A vidéki nacionalisták, amióta a rendőrség is beleszól munkájukba és igen szűkre fogta tevékenységi körüket, nem hajlandók tagdíjat fizetni, nem teljesítik a központ parancsait és minden tekintetben megtagadják az engedelmességet. Az Orjuna újvidéki vezetősége szombaton ülést tartott, amelyen ezekkel az aggasztó jelenségekkel foglalkoztak és elhatározták, hogy a szabadkai, zsabylai, bresztováci, csurogi, kulpini, sajaklaci és zentai egyesületeket feloszlatták és minden községbe csak egy megfigyelő megbízottat neveztek ki.

Az Orjuna egyik vezető embere erről a tünetről így nyilatkozott:

— Nincs okunk, de nem is lehet szépitni, hogy a nacionalista szervezetek bomladoznak. Csaknem ugyanaz a tünet látható nálunk, mint Magyarországon az

Ébredőknél. Oka ennek az, hogy az agresszív és terrorisztikus fellépés ideig-óráig tartja csak magát, ez nem állandósítható és az olyan organizációk, amelyek céljukat erőszakkal akarják megvalósítani, elvesztik létalapjukat. A feladatunk most az, hogy a nacionalista szervezeteket kizárólag propagandisztikus-alapra fektessük és az agresszív eszközöket teljesen kikapcsoljuk. Tisztán elvi alapon, meggyőzés, sajtó és szónoki erővel fogjuk terjeszteni eszméinket. Elimináljuk a más nemzetiségű polgárok gazdasági és nyelvi szabadságának elfojtását célzó törekvéseket, hiszen a szerb elem kulturális és gazdasági boldogulását felépíthetjük anélkül is, hogy egyúttal mások romlására alapítsuk terveinket. A főfeladat az állam feltétlen biztonsága, a dinasztia védelme és a nemzeti érdekek ápolása demokratikus eszközökkel és kereszttől vihető. Reméljük, hogy sikerül a békés propagandával mindazokat vissza-hódítanunk, akiket a felelőtlen terrorisztikus cselekedetek tőlünk elriasztottak.

TUDJA-E

mi a legutolsó divat? Nézze meg tavaszi angol szövet-

különlegességeinket

SCHWARTZ ES ROSENFELD

uri szabók, G. J. du (Beőthy ű.) u 29

Házi harisnyák — — — 20 Leitól
Flor harisnyák — — — 55 Leitól
Selyem flor fátyol harisnyák 90 Leitól
minden színekben. Férfi harisnyák
és soknik **olcsó árakban**

Fischer

áruházában, Sas-passage.

Alkalmi vétel
5000 pár Fátyol Harisnya

minden színben,
hiba nélkül

Molnárnál

Buleward Regele Ferdinand (Rákóczi-ut.) 9. szám.

69 lei

Nagy alkalmi vétel!!

Selejtes, némileg hibás selyem

flor harisnyák, gyermek flor

sockerlik, pamut flor női harisnyák

— amig a készlet tart —

fellundó olcsó árban lesz elárusítva

BERMANNÁL Sas-Passage

Nagyvárad vasutasok románnyelvű vizsgája

A CFR vezérigazgatósága megbízásából Nagyváradra érkezett Dimitriu főfelügyelő megkezdte a vasúti tisztviselők és alkalmazottak vizsgáztatását, természetesen csak azokat, akiket a CFR a MÁV-tól vett át, különben nélkül, hogy románok vagy magyarok. Utközben az összes állomásokon levizsgáztatta a személyzetet, amely azonban nem felelt meg a kiküldött cenzurázónak. Mintegy 80 százaléka elbukott.

Nagyváradon az oktatóteremben folytak a vizsgák, olykor Boioiu alomátlók is jelen van, és nagyraért egyedül vizsgáztatta a főfelügyelő, holott a vasúti vizsgabizottságról adott ki annak idején értesítést. Az eredmény Nagyváradon is kedvezőtlen, az irásbeli nem teljesítési témáról írtak a vasutasok, hanem külön-külön feladott kérdésekről. A szóbeli vizsga kérdései komplikáltak voltak s így esett, hogy a vizsgázóknak tekintélyes százaléka elbukott. Dimitriu főfelügyelő kijelentette, hogy aki nem felelt meg, az nézhet valami polgári foglalkozás után, mert elbocsátása elkerülhetetlen.

Megkérdeztük Ionascu János főfelügyelőt, forgalmi főnököt:

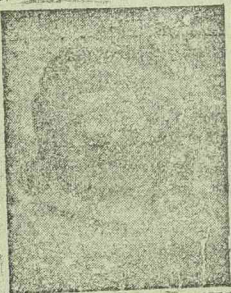
— Most hallok az eredményről, mondja a főfelügyelő, — de nem tudom, hogy honnan pótolja a vizsgáztató főfelügyelő ur az elbocsátott alkalmazottakat, akikre a forgalom érdekében nagy szükség van.

Nem keres senki egy elveszett hat éves kislányt

Millió élet kallódik a nagyvilágban. Senki nem törődik velük. Már kicsi gyermekkorban elkezdik őket csapdosni az élet hullámai és tart egyre a vége, míg el nem borítja a szomorúság az apátlan, anyátlan életet. Ha leveri a sors a lábáról az ilyen simogatás nélküli életet, az ilyenekből lesznek a lecsúszó öklök, mindegyik a szánt emberek.

Tegnap a hulló hóban, az utcán csaverogva, éjszaka találak egy ilyen apátlan, anyátlan kis senkit. A gyermekmenhely előtt fogta kézen dr. Chidosan orvos és adta át a rendőrszolgálatnak.

— Hogy hívják kislány — kérdeztük tőle.
— Gencz Juliskának.
— Hány éves vagy?
— Nem tudom.
— Hol laktok?
— Nem tudom.
— Apád, anyád él, vagy kinél laktál?
— Mari néminél a Barna-utcán. János bácsiék laktak mellettünk.

Rongyos német lafonasúka van a kis leányon és szakadozott rózsaszín perka-ruha. Hat évesnek látszik, piszkos, ládátlan kis emberfiók. Ott él a toloncházban már egy hónapja, nem keresi senki, nem hiányzik senkinek. A rendőrszolgálat adta neki a menzából, másképp már éhen pusztult volna.

Leányképeztük és ide mellékeljük a kis Gencz Juliska fotográfiáját. Ha Mari néni, vagy János bácsi megátják, talán érte mennek. Ha nem, úgy bakuldik a gyermekmenhelyre.

Gencz Juliska sorsa mellett érdemes megállni ebben a rohanó életben. A rendőrszolgálat nem érnek rá ellátni és könnyet ejtett Gencz Juliskáért, rossz hajlamu embereket hajszolnak meg mélyedett szívvel. Akad-e valaki, aki

tisztá ruhát, jó szót ad a kis kócosnak és embert farag még belőle?

Még csak hat éves. Az ilyen korban mi meséket hallgattunk, ördögökről, törpékről, meg a szöke királyasszonyról, rabókról és a gonosz mostohákról.

Gencz Juliskának az élet mesél szomorú, véres verejtékes meséket...

(b. gy.)

A színügyi bizottság is részt vesz Janovits Jenő váradi ünneplésén

Szombaton délután 5 órakor a színügyi bizottság gyűlést tartott. Elsőnek dr. Popa György elnök felolvasta a polgármester átiratát, amely szerint március 29. 30. és április 4-én a Bulfinckzy, április 1. és 2-án a Voiculescu és végül április 9. 10. és 14-én a Bulandra társulat tart vendéggátéket a Mária királyné színházban.

Dr. Popa György örömmel állapítja meg, hogy számos és előreláthatólag nívós román előadásban lesz része a közönségnek.

Tulbure: Ezer okunk van, hogy örüljünk ennek. De szomorú tapasztalattunk, hogy az előadások nincsenek jól megszervezve. Ajánlja, készítsenek memorandumot a kultuszminiszterhez, amelyben mutassák be a színügyi bizottság alapszabályait, ismeressék meg rendeltetését és azt, hogy kik a tagjai. Említsék meg, hogy a színügyi bizottság szívesen segíti a társulatokat, de elvárja, hogy előzetes értesítést küldjenek, hogy milyen darabokat játszanak Váradon.

Dr. Popa: Tul sűrű egymásutánban lesznek ezek az előadások és ezért jó volna tudatni Bulandra társulatával, hogy valamivel későbbi időre tűzzék ki a szereplésük idejét, nehogy a közönség kifáradva, ne látogassa majd az előadásokat.

A bizottság elfogadta a javaslatokat és elhatározta, hogy a jegyek árusítását nem bizza ügynökségekre, hanem a színház pénztárai fogják árusítani.

Az „Uferintársulat” a színházban négy előadást tart. Ezt Hetényi igazgató helyettes jelenti be.

A bizottság tudomásul veszi a bejelentést, tekintettel arra, hogy a társulat jövődelméből a Furdatia Carol is részesül, de elvként kimondja, hogy cirkuszi mutatványokat és hasonló előadásokat a színházban a jövőben nem tarthatnak.

Dr. Popa György felolvassa dr. Tabéry Géza kérvényét, hogy Janovits Jenő 30 éves színészi jubileuma alkalmával hívják meg április 5-ére Nagyváradra és a tiszteletére rendezett ünnepségen vegyen részt a színügyi bizottság képviselői is.

A színügyi bizottság egyhangúlag elfogadta a javaslatot és elhatározta, hogy az ünnepségen dr. Popa, Speranta Eugen, Tulbure György és Kelen Béla által képviselteti magát.

Catana rendőrprefektus bejelenti, hogy egy bukaresti rendelet alapján ez év szeptember 1-éig játszhatnak a színházban az idegen állampolgáru színészek.

Van szerencsém tisztelt vevőimmet értesíteni, hogy

Uri szabóságomat

kibővítvé, Strada Corogariu (Uri-utca) 9 szám alatti üzlethelyiségbe áthelyeztem

Legfinomabb angol szövetek raktáron. Legutolsó divat szerinti szabás. — Szolid árak.

Szalay Dezső

„HERCULES” Női és férfi fehérnemű a legolcsóbbak Fióküzlet SAS-PASSAGE

APOLLO mozgószínház

Csak egy napig, vasárnap

Véreskarneval

Amerikai bűnügyi történet 5 hosszú felvonás.

Főszerepben: Rex Beax
Atlantic film.

Jön: Hétfőn először az idény irodalmi szenzációja: Dickens, önéletrajza: „Copperfield Dávid” cím alatt.

Egyedüli tüzem, hol a Lizré kalapokat átalakítjuk, és minden színre festjük.

Bást kalap	100 Lei
Tagál kalap	220 Lei
Lizré kalap	300 Lei
Ramaye kalapok	350 Lei

30—100 százalékkal olcsóbb, mint bárhol Spatze, drót, selyem, bortni, stb. összes női kalapok kellek

König kalapgyár

Sir. Sft. Ladislau (volt Körös)-utca 16.

Eredeti angol szövetek

Állandó dug választékban raktáron.

Hackmayer

uri szabó üzletében,

Avram Janou (Kossuth-u.) 2.

Elsőrendű munka — Szolid kiszolgálás

Harisnyák minden színben, garantált legjobb minőségben

hallatlan olcsó árban kaphatók

Blumnál

a Körösparton

A gazdaközönség szíves figyelmébe!

Megérkeztek a valódi erfurti fajtisza gazdasági konyhakerti és virág-

MAGVAK

Dell'Orto Károly

Erdély legrégibb és 74 év óta tennálló magkereskedésében, ahol minden minőségben nagyban és kicsinyben jutányos árban kaphatók.

Szolid, pontos kiszolgálás!

Oradea-Mare, Piața Unirii (Szent László-tér) 5. sz.

HUSVÉTI ILLATSZERÉK legolcsóbban BARNÁ MIKLÓS tiltásztárban szerezhettek be. Str. Regale Ferdinand 2. Bazar épület. Vízszinteladóknak árendámányi! Kérjen minden ügyvezető kedvezményes vásárlásra jogosító szelvényt.

KÖZGAZDASÁG

Bankigazgatók értekezlete
a Banca Nationala igazgatójával
Közös akeió a betéti kamatláb leszállítására
Haro a magánuzsora letérésére

A pénzpiac válsága, a kamatláb folytonos emelkedése arra indította a Banca Nationala igazgatóját, Stefan Ciuntut, és a nagyváradai pénzintézetek vezetőit, hogy megbeszéljék az egységes kamatláb megállapításának nehéz problémáját.

Az értekezleten minden nagyváradai bank és pénzintézet képviseltette magát s kialakult az a vélemény, hogy első sorban a befétkamatlábat kell szabályozni s akkor a hitelkamatláb is alább száll. Szóva tették, hogy a visszleszállítási hitelnél a kihelyezett összegekre milyen kamat látszik a legcélszerűbbnek. A jelen volt pénzintézet megbizottak kijelentették, hogy a 18% kamatot elfogadják azokra az összegekre, amelyeket a Banca Nationala-tól kapnak, de a többire nézve lehetetlen az olcsó kamatláb, mert a betevők igényei is megnövekedtek. Csak az esetben lehetne a kihelyezett összegek kamatiát leszállítani, ha a betéti kamatlábot leszorítják s ezzel a pénzpiac helyzetét szánálják.

Délután újabb tanácskozást tartottak a pénzintézeti igazgatók s a kérdésben a végleges határozathozatalra hétfőn délután 5 óráig tüzték ki.

Igen előkelő és jól tájékozott közgazdasági faktornál érdeklődtünk a dolgok állásáról, aki a helyzetet így világította meg:

— A magas kamatlábak ugyszólván kizárólag a pénzhány következményei. A pénzhányt pedig nagy száralakában az idezi elő, hogy a regátból alig érkezik le pénz hozzánk és ami érkezik, azt is a Banca Nationala visszatartja. Már pedig a pénzhány és a magas kamatlábak tönkreteszik kereskedelmünket, ipari termelésünket és ezek közvetlen okozói az általános drágulásnak. Mi, akik az ipari és kereskedelmi munka támogatását tartjuk elsőrendű közgazdasági érdeknek, küzdünk leghevesebben a magas kamatlábak ellen, azonban a jegybanknak és itt Erdélyben a fiókoknak volna elsőrendű dolguk hozzájárulni ahhoz, hogy a bankok kellő tőkével rendelkezzenek a piac hitelgényeinek kielégítésére, hogy ezzel is csökkenjen a kamatláb.

Pénzügyi piacunknak másik, igen nagy baja, hogy a magántőkések elvonják betéteiket és közvetlenül kölcsönzik ki igen magas uzsorakamat mellett.

Tizenöt erdőgondnokság Biharban

Az állam teljesen átvette a biharmegyei kisajátított erdők kezelését és 15 erdőgondnokságot állított fel az eddig működött 3 gondnokság helyébe. A gondnokságok 478749 katasztrális hold erdőt kezelnek s április elsején kezdik meg működésüket. Nyolc erdőgondnokság személyzetét már ki is nevezték.

Az erdőgondnokságok a következő helyeken működnek:

Margitta, Élesd, Remec, Nagyvárad, Tenke, Cséke, Dobrest, Belényes, Vaskóh, Rézbánya, Petrósz, Bél, Ókrós, Budorásza, Úrszád.

Mostantól kezdve tehát megszűnt a fa kihazatala az erdőkből, már a községek kapták az erdő kitermelési jogot mindentől s felosztották a lakosság között aránylagosan 5—8 holdjával. A kiosztott erdőterület termelési árát előre ki kell fizetni a kedvezményezettnek s azt a Cassa Padurilornál helyezi letétbe.

A római katolikus püspökség és káptalan az idén már nem kapta meg a vágást, a püspökség Kardón kapta a 750 hold erdőt, a káptalan Sályiban és Székelytele-

ken. A görög katolikus püspökség még az idei vágást is kiszállíthatta az erdőből s Belényes környékén 10.000 hold erdőt kapott kitermelésre.

A legfogasabb kérdés most az erdő kitermelő vállalatok szerződésének érvényessége. Az állam arra hivatkozott, hogy a kisajátítási törvény szerint a kisajátított területeket tehermentesen kapta meg. A vállalatok azonban szerzett jogaikra hivatkoztak s most az összes szerződések buskarestben vannak, jogi elbírálas szempontjából. Az állam, mint értesülünk a régi, 20—5 évvel ezelőtt kötött szerződéseknek rekompenzációt kíván azon a címen, hogy az eredeti kitermelési ár s a mai ár között tetemes a különbség s ezért az állam azideig, míg e kérdés elintéződik, a kitermelést tilalom alá helyezte.

— Uj cégek. A nagyváradai törvényszék, cégjegyző hivatalában a következő új cégeket jegyezték be: Horovitz József cukorkakereskedő, Schwartz Farkas és fia rövidárkereskedő, Berger Gyula etorikus olajok, esszenciák és vegyitermékek gyára, özvegy Löwinger Sámuelné, Dimitru Somnea palatáblagyár, Györgyi Adorján kereskedelmi ügyvédség, Spitz Sámuel vas-kereskedő, Fisch Lajos norinbergi áruk, Szántay János kalapkereskedő, Freiburger és Schwartz fakeskedő, Klein Simon kalapgyára, Continental Lengyel Béla szíjgyártó, Legunna szövetezet. Igazgatók: Negulescu Anastase ezredea, Marcus Stefan, dr Egri Gelu, Popa Grama ezredes, Jonascu Ion, dr Leonte Munteanu. Alapítóke 108.800 lei. Felügyelő bizottság: Russu dor. Végrehajtó bizottság: Fändrich Zoltan. Végrehajtó bizottság: Fändrich Zoltan, Pacala Gheorghe, Coroiu Sándor. Biharmegyei Népbank r.t. Igazgatók: Altbach Dévid dr Gavril Cosma, Erdélyi László, Láng Sámuel, dr Negru Cornél és Schwimmer Manó.

Vigadó mozgószínház

Ma, vasárnap utoljára

Keltos műsor

VERA VIOLETTA

(A "Traviata" című opera tizen) a loszerepben: Pola Negri Varkonyi Mihály 5 felvonás

Dorian-film

A dajkák forradalma

vigjáték 4 felvonásban

a főszerepben:

Huszár Károly-Ossi Oswald

SCHICHT - SZARVAS - VIDEGYŐ SZAPPAN

A HATÁR JELZÉSÉRE ÉS A HATÁR JELZÉSÉRE

SALON CHIC

SAS-PASSAGE

Női kalapok

Mindentelre kalapok, lélek nagyváradban.

NAGYBAN ES KICSINYBEN!

Szilágyi Ernő

selyem és nőidivat különlegességek áruhaza

cradea-Mare, Bulew Regele Ferdinand. (Raróczy ut) 3

a legutolsó divat
különlegességek

u m selyem csipke szalag, harisnya, aszkekendő, beles aruk: valamint a legszebb creppekes grenadinok oriasi vaiaztektan raktarra erkoztek.

Értesítés!

Bécsi AUGUST ROTH karmestert és elsőrangú szalonzenekarát sikerült a

Palace-kávéház

tulajdonosainak rövid időre nagy áldozatok árán priongálni, hol esténként tartja művészi hangversenyét!

Interiur „Alt-Wien“

Antiquitások

Márkás porcelán, kristály, keleti perzsa, régi butorok, kommod, vitrinek, szekretár.

Str. Calvin. Ritook Zs.-u. 30.1.

ELŐFIZETÉSEK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Strada Printui Carol (volt Szilágyi Dezső-utca) 6.

Kiadótulajdonos: Sonnenfeld Adolf Részvénytársaság
Telefon 38.

Előfizetési díj helyben egész évre 480 lei, félévre 240 lei, negyedévre 120 lei, egy óra 40 lei; vidéken egész évre 600 lei, félévre 300 lei, negyedévre 150 lei, egy óra 50 lei.

Előfizetéseket és hirdetéseket elfogad a kiadóhivatal és a Hegedüs Hírlapiroda, (Telefon 13-01.)

Ma este 9 órakor
PURIM-EST
a Keresk. Csarnok dísztermében.
Jegyek a pénztárnál váltható.

* Ma délután 4 órakor mérsékelt hely-
árrakkal, este 9 órakor rendes helyárrakkal
Uferini előadást tart a Kath. Körben.

* Miért zárták be tegnap a színházat,
mikor egy hete tart már a bójt. Kellemet-
len meglepetésben volt része pénteken es-
te Nagyvárad színházlátogató közönsége-
nek, de azoknak is, akik a kávéházakat,
mulatóhelyeket keresték föl, hogy a napi
munka és elfoglaltság után néhány órát
szórakozással töltsenek el. A színházban,
mozikban már elhelyezkedett a közönség,
már folygultak a rivalda lámpái, amikor —
jó fél 9 óra tájban — csak egy szimplán
tudatták a közönséggel, hogy haza mehet-
nek, a jegyeket visszaadják, mert — nem
egészen szokatlan módon — az utolsó pil-
lanatban jött az az értesítés, hogy a görög
keleti bójt miatt zenetiltalom van és
be kell szüntetni minden nyilvános elő-
adást. Mondani is fölösleges, hogy a kö-
zönség kénytelen volt beletörődni abba,
hogy egy héttel ezelőtt kelt bukaresti ren-
delkezés csak most érkezett el hozzánk,
akkor is az utolsó pillanatban. Egyébként
megkérdeztük Popovici Vasul görög
keleti esperest is, hogy mennyiben áll ez
a rendelkezés összefüggésben a bójttal?

— Magam is esodálok — mondotta
Popovici esperes, — hogy most foga-
natosították ezt a rendelkezést, amikor
már egy hete tart a bójt.

* Mária királyné filmje Nagyváradon.
Mária királyné „Crimul vieti”, „Az élet
lilioma” címmel filmkölteményt írt, amely-
ről pompás filmet készítettek. Ezt a filmet
Nagyváradon is népszerűsíteni akarják,
éppen ezért a Vigadó filmszínházban há-
rom napig: kedden, szerdán és csütörtökön
lesz műsoron. Maga a film témája szép és
érdekes, úgy, hogy egyszerű szórakozta-
st nyújt. Ezenkívül jótékonyt is szol-
gál, mert a tiszta jóvedelmet az Erdélyi és
Bánsági Román Ujságírók Szindikátusa-
nak kolozsvári otthona kapja. Délután a 3
és 5 óras előadást az ifjúság számára ren-
delik és a diákok 5, a katonák 3 lei belépő-
díjat fizetnek. Az esti előadások rendes
helyárrak mellett mennek.

* Kétezer korona lesz egy pesti ujság.
Budapestről jelentik: A lapok ára vasár-
naptól kezdve hétköznap ezeröttszáz, ün-
nepnapokon kétezer korona lesz.

* Eladják a püspökségi jószágkor-
mányzó házat. A nagyvárad latin szertar-
tású püspökség birtokfelosztása következ-
tében számtalan telkét, épületét kénytelen
eladás alá bocsátani. A birtokok csökke-
pése szükségessé tette a püspökségi jószág-
kormányzóság likvidálását is. A jószágkor-
mányzó március huszadikáig tűzött ki
terminust Str. Reg. Ferdinándutcai évszá-
zados épületnek eladására. A kormányzó-
ság eladásra a város legmagasabb háza-
ját, a március 16-án épült, s empire

stílusát a többszöri átalakítások, tatarozá-
sok máig sem forgatták ki szépségéből.
Természetesen eredetileg óriási udvar és
kert tartozott a kúriához, amelynek tulaj-
donosai a Szepeasy-bárok voltak. A kör-
ház mögötti s ma már nem látható régi te-
metőig nyúlt le a telke, míg a jelenlegi
vasuti állomás felől harmadik, vagy negye-
dik ház volt ez a város nyugati szélétől. A
püspökség a házat 1894. november elsején
vásárolta meg két tulajdonosától: Szilágyi
Géza koronáról özvegyétől Szepessy Karo-
lina bárónétól és Apraxin Szergeusz orosz
gróf feleségétől, Szepessy Eugéniától. Az
adásvételi szerződést Hlatky Endre ké-
szítette el és Schlauch Lőrinc bíróknak
írta alá. A házért akkor huszonhét ezer fo-
rintot fizetett a püspökség. Mennyivel
emelkedett azóta az értéke, most fog el-
válni.

* Onisifor Ghiba előadása. A Cele
Trei Crisuri érdekes előadást rendez
hétfőn. Nagyváradra érkezik mint a társa-
ság vendége dr. Onisifor Ghiba kolozsvári
egyetemi tanár és hétfőn este 9 órakor a
város háza nagytermében előadást tart
„Hogy történt Besszarábia egyesülése” cí-
men. Az estélynek ezenkívül több művé-
szi programja lesz. Belépődíj nincs.

* Ügyességi engedély kell az erkölcsi
bizonyítvány kiadásához. A rendőrpri-
fektúra új rendelete szerint minden er-
kölcsi bizonyítvány kiadásához a királyi
ügyesség véleményezése szükséges. Dr.
Sovrea Valér vezetőügyész a „Nagyvá-
rad” útján a következőket hozza a közö-
ség tudomására. Mindenkinél személye-
sen kell megjelenni délelőtt 11—12 óra kö-
zött az ügyességi iktatóban, ahol jegyző-
könyvet vesznek fel mindenkiről. Husz lei
díjat kell lefizetni és két lei ötven bani ok-
mánybélyeget. Két vagy három nap alatt
az igazolvány elkészül abban az esetben,
ha nincs az illető ellen bűnvádi eljárás fo-
lyamatban. Ügyvédi képviselőt nem fo-
gadnak el, ami különösen a vidéki lakos-
ságra rendkívül nagy költséges fáradságot
jelent egy-egy erkölcsi bizonyítvány meg-
szerzésénél.

* A kereskedők kongresszusa. Ma, va-
sárnap délelőtt 11 órakor a Kereskedelmi
Csarnok nagytermében tartják meg a kon-
gresszust, amelyen foglalkoznak az új la-
bórteli törvényjavaslathoz a kereskedők
üzlethelyiségeire vonatkozó intézkedése-
ivel szemben. Eddig mintegy ötven delegá-
tus jelentette be részvételét. A nagyvárad
Kereskedelmi Csarnok a legnagyobb gond-
dal készítette elő a kongresszust, amelynek
igen nagy jelentősége lesz. A napirend elő-
adja Romanivici, a bukaresti Sfatul főtít-
kára lesz. A határozati javaslatához első-
sorban Kun Richard, az arad-bánati keres-
kedő szövetség főtítkára fog hozzájárulni.

* Eljegyzés. Kovács Bótkét, Kovács
Kálmán áll. főállatorvos leányát eljegye-
zte dr. Kertész Rezső ügyvéd. (Minden
külön értesítés helyett.)

* A filharmoniai társaság március hó
18-án, este 9 órakor tartja a Katholikus
Kör nagytermében az évi II. hangverse-
nyét V. Pollermann Aranka úrnő he-
gedümművésznő közreműködésével. Dirigál
Vomácska József karnagy. Műsor: 1.
Beethoven: Symfonia VI. (Pastoral). 2.
Empfindungen bei der Ankunft den Lande.
3. Scene am Bach. 4. Lustiges Zusammen-
sein der Landleute. 5. Gewitter. Sturm. 6.
Hirtengesang, frohe und dankbare Gefühle
nach der Lande. Előadja a társaság zene-
kara. II. Beethoven: Hegedűkoncert. 1. Al-
legro. 2. Larghetto. 3. Rondó. Előadja V.
Pollermann Aranka hegedümművésznő
zenekari kísérettel. III. Hoffmann: Im
Schlosshof. Suite op. 78. 1. Tüßmerlied. 2.
Traum unter der Linde. 3. Spielmann. 4.
Liebensscone. 5. Beim Turnier. Előadja a
társaság zenekara. A hangverseny pon-
tosan 9 órakor kezdődik. A terem aittaja az
egyik szék alatt 25-va lesz. Helyárrak:
120. 80. 50. 40. 30 és 20 lei. Jegyek Vidor

Manó könyvkereskedésében (Bul. Regele
Ferdinánd 2.) kaphatók.

* A Szigligeti Társaság a Janovics-ju-
bileumon. A Szigligeti Társaság tegnap
délután gyűlést tartott, melyen elhatározták,
hogy Janovics Jenőt, a kolozsvári ma-
gyar színház igazgatóját harminc éves szü-
nészi jubileuma alkalmából tagjai sorába
választják s a kolozsvári ünnepen dr. Ko-
csán János útján képviselteti magát.

* Ma délután 4 órakor mérsékelt hely-
árrakkal, este 9 órakor rendes helyárrakkal
Uferini előadást tart a Kath. Körben.

* Partra dobta a Duna egy félévvel
ezelőtt eltűnt igazgató holttestét. Buda-
pestről jelentik: Mintegy fél évvel ezelőtt
nyomtalanul eltűnt Szántó Miklós nyu-
galmazott vásárpénztári igazgató. Holttes-
tét tegnap a Duna melletti Harta község-
ben kifogták. A vizsgálat megindult.

* Az ezüst márkák. Berlinből jelentik:
A lapok közlése szerint az egy, két és há-
rommárkás ezüstpénzek kiadása legköze-
lebb megkezdődik.

* A városi üzemek és a városi favál-
alat. A városi üzemek és a városi erdővé-
tel ügyében igen sok névvel és névtelenül
beküldött cikkek érkezett hozzánk. Itt ér-
tesítjük a cikkek íróit, hogy amennyiben
írásaik még aktuális marad, azokat közöl-
ni fogjuk.

* Purim-est. Holnap este tartja a
„Zeiré Mizrach” jól előkészített purim-
estjét. Az előadás a Kereskedelmi Csar-
nok dísztermében pontosan 9 órakor kez-
dődik a következő műsorral: Prolog: Gisz-
kalay Johan. (A szerző ez alkalomra
írta és személyesen adja elő.) Jiddis-duett:
Jusz—Guttmann. (Ének és tánc.) Betho-
vens: A-dur quartett. Vomácska József,
Krämer Ödön, Boskovits és Grüberg Sándor.
Tükör előtt. Tréfa egy felvonásban.
(Dénes Jenő főszerepben.) Alkalmi be-
széd: Dr. Várady Ödön. Héber énekszám:
Junger. Tréfás quartett: Vomácska—Krä-
mer—Boskovits—Grüberg. Maganszám:
Dénes. Goldfaden: Kunelemel jiddis élet-
kép 1 felvonásban, 6 szereplővel. Konferál
Dénes Jenő. Az ének és táncszámokat
Vomácska József zenetanár kíséri. Izletes
és kóser buffetról gondoskodva van. A ki-
szolgálást Várad elit zsidóasszonyai és
leányai fogják végezni. Jegyek mérsékelt
számban a pénztárnál kaphatók. Felkérte-
nek a bufféhez hozzájárulók, szíveskedjenek
adományaikat délelőtt 10 óráig dél-
után 5-ig a Kereskedelmi Csarnokba fel-
küldeni.

* Ügyvédi hír. Dr. Kovács Andoi
ügyvédi irodáját Str. Saguna (Kapucinus-
utca) 5. szám alatt újból megnyitotta.

* Dr. Lukács Béla előadó estjét április
hó elsején tartja meg. A jegyek utáni nagy
érdeklődés igazolja a kiváló művészt, hogy
a közelmúltban megtartott intim matinéja-
nak kiváltságos sikere szélesebb körben
keltett nagy érdeklődést. Jegyeket a Köz-
ponti Ujságiroda árusít.

* Előzetes letartóztatásban a pesti
valutacsempészek. Budapestről jelentik: A
csempész-ügyben a rendőrség kiadta hiva-
talos jelentését, mely szerint Gampel
István detektív vállomásából megállapítot-
ták, hogy Petkovics Béla rendőrfel-
ügyelő, Malemia Miklós magánhivatal-
nok, Tüskés Albert, Sipos Dezső de-
tektívek, Róth Miklós, Mayer Andor,
Weisz Miksa ékszerészek, Nagy Jenő
hivatalnok foglalkoztak állandóan valuták
csempészésével. A rendőrség a beismert
vállomások alapján a fentieket előzetes le-
tartóztatásba helyezte.

* Orvosi hír. Dr. Roskopf Béla haza-
érkezett és rendelkezést lakásán, Reg. Ferdi-
nánd (Rákóczi) ut. 2. Bazar-épület, újból
megkezdte.

* Ma délután 4 órakor mérsékelt hely-
árrakkal, este 9 órakor rendes helyárrakkal
Uferini előadást tart a Kath. Körben.

LEGJABB

Az orosz szovjet római követének érdekes nyilatkozata

Róma, március 15. Juraniv. Szovjetországról római követe a Chicagó Tribunnak nyilatkozott a fogadtatásról. — Mussolini szívélyes fogadtatásából azt látom — mondotta — hogy igen nagy súlyt helyeznek a két ország közti normális viszony fennmaradására. En vagyok az első, aki Szovjetországról nagyköveti minőségben kapitalista országban képviseli. — Nézetem szerint — mondotta az új nagykövet — Oroszország nem sokára elfoglalja helyét a nagy nemzetek között.

A hírlapíró megjegyezte, hogy a közönség nagy érdeklődéssel várja Juraniv kihallgatását, amelyen megbízólevelét bemutatja a királynak. Juraniv erre azt felelte, hogy az olasz királynak nem ez lesz az első találkozója szovjet diplomatával, mert a genová konferencián már találkozott Csicserinrel, sőt meg is hívta hajójára.

TÖZSDE

Zürich, március 15. Nyitás: Amsterdam 214 fél, Newyork 577 fél, London 2475, Páris 2712, Milánó —, Prága 1671, Budapest 0.084, Belgrád 710, Bukarest 305, Bécs 0.0081 fél.

Bukarest, március 15. Zárlat. Devizák: Páris 885, London 813, Newyork 189 fél, Róma 812, Zürich 32 háromn., Bécs 26 fél, Prága 550.

Valuták: Font 810—815, frank 860—880, svájci 33 egyen.—33 fél, líra 800—815, dinár 230—240, dollár 189—190, osztrák 28—28 fél, magyar 24—26, szokol 540—550.

Zürich, március 15. Zárlat: Berlin 10 0 a 130, Amsterdam 214 fél, Newyork 577 fél, London 2475, Páris 2740, Milánó —, Prága 1671, Budapest 0.084, Belgrád 720, Bukarest 305, Bécs 0.0081 fél.

Budapest, március 15. A szombati magánforgalom: Magy. H. 935—945. Osztr. H. 325, Hazai b. 430. Általános takarékn. 310, Pesti Hazai 7200—7300, Keresk. b. 2200, Borsod-Misk. 220, Konkordia 77, Kőszén 4750—4800, Cukor 4950, Ganz-Danub. 6400—6500, Salgó 1030, Ofa 810, Viktória bútór. 12, Baróti 15, Östermelő 430, Georgia 850 ezer korona.

NYILTÉR

Értesítés!

Husvétii ünnepekre megérkezett vagon-száma az olcsó porcellán-, üveg- és fayence edények, melyeket leszállított kivételes árakban árusítunk.

Vizes pohár csiszolt	— — —	4
Boros pohár csiszolt	— — —	3-50
Tányér mély és lapos prima	— — —	12
Tányér csemege prima	— — —	10
Teás csésze ajálával porcellán	— — —	25
Vizes készlet csiszolt üvegből	— — —	55
Boros készlet csiszolt üvegből	— — —	55
Likőrös készlet csiszolt üvegből	— — —	60
Teás készlet finom porcellánból	— — —	500
Kávés	— — —	500
Étkező készlet finom porcellánból	— — —	850
Abiakképzés, képervezés nagyban és kicsinyben	— — —	Eladás

Fratii Komlós Testvérek
Oradea-Mare, Str. Nicolae Iorga (Zöldia-u.) 13.
Interurban telefon 372 sz.

* Futballszerezen megnyitó bajnoki mérkőzés vasárnap d. u. fél 2 órakor Makkabea—Türekvs mérkőzéssel kezdődik, melyet dr. Morár Teofil vezet. Fél 4 órakor NAS—NAC mérkőzés Krüger Károly bíró vezetésével.

* A bababál műsorában minden tehetséges városi urigyernek szerepel. Március 30-án délután 5—9ig. Jegyek hétfőtől a Hegedüs Hírlapíródában válthatók.

* Mária csemege I drb. 5 lei Benedeknél

* A tömbölt-játék tanfolyamra belátozott hölgyeket kérjük, végleges megbeszélés miatt, fardjárnak el hűtőn d. e. 10 órakor Kath. Kör földszint balra. Kedden veszi a tanfolyam kezdetét. A Kath. Kör Nővédő elnöksége.

Darvas harisnyái a legjobbak.

* Munkásgyűlések. Vasárnap délelőtt 9 órakor az építőmunkások a Munkás-Otthonban, a famunkások a Dácia kávéházban taggyűléseket tartanak. Délután 3 órakor a sütő- és molnár munkások az Otthonban, a borbély és fodrász munkások a Transzilvánia kávéházban taggyűléseket tartanak. Az érdekeltek pontos megjelenését kéri a Szakszervezeti Tanács.

* Gesztenye-Pirá 1 drb. 2 lei Benedeknél

* Pénzes társ vagy társnő keres agilis nőten kereskedő, aki jól bevezetett engros üzlettel bír a centrumban. Tőke minimum 300 ezer lei szükséges. Ajánlatok „1894 jelíge” a Hegedüs Hírlapíródába.

* „Kegyelet” temetkezés a Sas alatt.

* Matyó-terítők, diványpárnák, abroszok, filék, milliók, stórok, ágyterítők, kötött, horgolt és receterítők aranyban, selyemben, órány és typosnekkal és mindenféle tenerifa, horgolt és kötött motívok, rojtos selyem kendők, plüss abrosz, hozzávaló szövetfüggönyvel nagyon jutányosan eladók Weinbergerné Str. Monastirii (Zárda-u.) 1.

* Mosdászhoz, fürdőeshez minden jóízű ember Brázy kővíz-vizet használ, mert pompás, decens illata folytán rendkívül népszerű, éppen ezért mindenütt kapható.

MOZI

— Kacagó-est a Dorian-filmszínházban Ma, vasárnap utoljára látható a Dorian-filmszínházban a nagyszíri vígjáték műsor, amelyek keretében négy kiváló műkomikus: a kóvör Paity, a sovány Ó, a kajla Cipin és a furcsa Zsigmond legjobb darabjaiban lépnek fel. A 7 felvonásos műor ma utoljára látható. Hétfőn látható először a Madame Sans Gêne fia, Napoleon szerelme filmen.

— Az Apolló moziban ma, vasárnap egy izgalmas amerikai bűnügyi történet, a „Vörös karnevál” kerül vetítésre. A változatos és rendkívül érdekesítő film főszerepét az amerikaiak kedvence, Rex Beax alakítja. Előadások kezdete 3, 5, 7 és 9 órakor. A 8 órai előadás mérsékelt helyára. Jól Hétfőn először! Az idegy irodalmi szencziója: Dic rens önéletrajza. Copperfield David cím alatt.

— Hétfős műsor a Vigadó-mozgásházban. Ma, vasárnap látható utoljára a Vigadó-mozgásházban a 9 felvonásos kétfős műsor, amelynek keretében szerepel a „Vera Violetta” című dráma a főszerepben Pola Negrirel és Várkonyi Mihállyal és „A dajkák forradalma” című vígjáték, a főszerepben Ossai O waldával és Huszár Károlyal. A fél 4 órai előadás mérsékelt helyára.

Treuer János

szobafestő és mázó

Plata Unirii (Szt. László-tér) 7.

Tudatom a n. é. közönséget, hogy a Plata Unirii (Szent László-tér) 7. sz. a. szobafestő és mázó műhelyemet megnyitottam. Szolid árak. A n. é. közönség szives pártfogását kérem.

* Első nagyváradi perzsaszőnyegszövő műhely. A napokban átadást tartanak a Szt. Iahuta (Szt. János)-utca 64 szám alatt lévő műhelyben. Elcsodálkozunk az ott készülő szőnyegek gyönyörű kiállításán, mely úgy szín, mint anyag és munka tekintetében kiállja a versenyt az eredeti keleti szőnyegekkel. A műhely agilis tulajdonosai Székely Zoltán és neje, semmi anyagi áldozatot, semmi fáradságot nem kímél, hogy a közönség igényeit kielégítse. Nem régen Konstantinápolyban, aszönyegszöves őshazájában járt tanulmányozás céljából, sőt néhány értékes, régi szőnyeget sikerült lerajzolni. A tulajdonos előzékenysége folytán a készülő szőnyegek vételkényszer nélkül, bármikor megtekinthetők. Ugyanott folytatódó szőnyegszövő tanfolyam nyílt, melyre bármikor be lehet iratkozni. Szővőszék és teljes felszerelés legutóbb nyolc árban kapható.

* A kereskedelmi alkalmazottak a záróra betartásáért. A kereskedelmi alkalmazottak Utmana Sándor vezetésével, tegnap felkeresték Catana Aurél rendőrprefektust és kérték, intézkedjék, hogy a kereskedők tartsák be az esti és vasárnapi zárórákat. Engedélyt kértek ezenkívül heti két irdalmi előadásra. A rendőrprefektus kijelentette, szigorúan ellenőriztetni fogja a zárórákat. Az irdalmi előadásokra esetenként kell kérni az engedélyt. Felkeresték még a záróra ügyében Horváth József rendőrkapitányt, aki kijelentette, hogy kevés számú rendőri nyásge van, ezért nem teljes az ellenőrzés, de kérte az alkalmazottakat, ellenőrizték maguk a záróra betartását és olyan feljelentést, amely két tanút is bejelent, a céptálm fog. A kereskedelmi alkalmazottak legközelebbi gyűlésükön megbeszélnek az ellenőrzés módjait.

* Halálozás. Schneller Jenő postafőtiszt neje, szül. Domokos Mária 40 éves korában elhunyt. Temetése ma, vasárnap délután 4 órakor megy végbe az olaszai temető halottas házából.

* Játsszói engedély nyolc nagyváradi színésznek. Tegnap érkezett meg a szépművészeti miniszter távirati rendelkezése a rendőrprefektúrára, amely szerint Bakcsay Judit, Gávora Jolán, Feleky Rezső, Tihanyi Zoltán, Márkus Gyula, Bizó Margit, Misoga László és Vigh Ernő színművészeknek, akik magyar állampolgárok, megengedi, hogy szeptember elsejéig a nagyváradi városi színházban felléphessenek.

* Vasárnap délután 4 órakor mérsékelt helyárrakkal előadást tart az Uferintársulat a Kath. Körben.

* Bérelnek azonnalra a városhoz egészen közel fekvő helyen részben vagy egészen villát, lakást, vagy nyaralót. Címet kérek Rapid Kereskedelmi Vállalat Str. Alexandri, Teleki-u. 4. sz.

* Regele Ferdinánd (Rákóczi) uton legelősebb bevásárlási forrás női divatárakban, Consum áruház Moskovits-palota sarok.

* A Kath. Nővédő Egyesület március 17-én, hétfőn d. u. 5 órakor a Kath. Kör választmányi termében tartja rendes évi közgyűlést, melyre a tagok teljes számban megjelenését kéri és az érdeklődőket szívesen látja az Elnökség.

Reclam nélkül is és belésáru különlegeségeink a legolcsóbbak, dus vasártek!
Havas és Grünfeld
Avram Iancu
(Kossuth-u.) 8. (Sas-Ájáróval szemben)

„Kék csillag” * Áruház
Piata Unirii (volt Szent László-tér)
Harisnya kesztyű, csipke, himzés, D. M. C.
és irlandi cernák, lejtendők Szabókeltek
olcsó bevásárlási forrás!

Egy jó öreg plébános

— Emlékezés Vitkovszki Flóriánra —

A közelmúltban temették el a nagyszaboltsai római katolikus hívek aranyismis plébánosát, az öreg Vitkovszki Flóriánt.

Elmulása épp olyan csendes volt, mint amilyen csendben teljesítette egy emberöltőn át magasztos hivatását, a felebaráti szeretet ápolását és a csüggedő lelkek vigasztalását.

Nem volt ragyogó tolló író, nem volt ékesen beszélő egyházzónok, csak szelíd lelki, szelíd arcu, fakó ruhájú, falusi pap és talán éppen ezért alig emlékeztek meg róla az újságok.

Pedig igaz érdemeket szerzett arra, hogy az utókor felidézze az ő emlékeztétét, hiszen évtizedeken át tettekkel hirdette ő a legszebb erényt, a felebaráti szeretetet.

Szerette embertársait, mert testvérei voltak az Urban. Inkább magától megvonva a jó eledelt, hogy jusson és juttathasson szűkölködő embertársainak.

A szegények sohasem kopogtattak hiába a plébánia ajtaján, az öreg pap mindig szeretetteljes jó szívvel osztotta meg velük egyszerű ebédjét. Az éhező mindig kapott egy karéj kenyeret és egy tányér levest az ő hajlékában.

A lelkiekben synlódókat sem bocsátotta el soha tanács, vagy vigasz nélkül. Ezt pazarabban öszthatta, mint a földi javakat, mert szíve csordultig tele volt jószágos indulatokkal és nemes érzésekkel.

Vitkovszki Flórián pap volt, csak egyszerű plébános, de az Urnak igaz és hű szolgálója, pap, a szó legszorosabb és legnemesebb értelmében, a szeretet papja.

Egyesíteni tudta, tökéletes összhangba hozta a filozófus embert a hitbuzgó lelki pásztorral.

Híven, pontosan teljesítette egyházfürői kötelezettségeit, de lelke, széleskörű élettapasztalatokban gazdag és bölcs elméjének behatása alatt állván, nem ismerhette el a felekezeti elvakultság és a gyűlölet létjogosultságát.

Nem is jutott soha összeütközésbe a más felekezetek lelkipásztoraiival, vagy hívőivel, sőt ellenkezőleg, ezek mindannyian tisztelttel és megbecsülő szeretettel vették körül.

Ezt leginkább jellemezheti az alábbi eset. Egy barátja, aki református vallású volt, évekként ezelőtt reá akarta bérni, hogy nyugdíjaztassa magát, költözzön ki hozzá a puszta, ahol is az ő kedvéért egy római katolikus kápolnát épített.

Az ajánlat csábító volt, jólét, függetlenség, párosulva a baráti otthon melegével; de Vitkovszki nem fogadta el. Kötelezettséget érzett hűvével és a paróchia szegényeivel szemben, ezeket elbékelyezte egyéni kényelmének, a jólétének és szíve óhajának.

Vitkovszkinek sok barátja volt, de meg is érdemelte, mert ő is azon kevesek közé tartozott, akik a barátságot úgy értelmezik, hogy az jóban-rosszban egyaránt kötelez.

Vitkovszki magas kort ért el. Barátai közül a legtöbben már régebben kidőttek mellőle és most az ő okos, jószágos szemeit is örökre lezárta a halál az agos bánatára, akik benne a lelkipásztor tisztelni, az embert becsülni és a barátot szeretni tanulták meg.

Élete nem volt hiábavaló, mert két kezével bőségesen vetette el a felebaráti szeretet nemes magvát, melyek nem hullottak terméketlen talajra az ősi hajdu fészeken.

Dr. Sigmund Andor.

Szabolcs megyében az Ébredők nem szervezkedhetnek

A budapesti parlament legutóbbi ülésén érdekes felszólalás volt. Eckhardt Tibor azzal vádolt meg egy szabolcsi szolgabíró, hogy nem engedi meg az Ébredők szervezkedését.

A beszéd természetesen egyben alkalom volt a zsidóság elleni kirohanáshoz is, s hogy az intrazigens Ébredővezér felszólalása sokban különbözik a tárgyilagosságot, arról maga a felszólaló képviselő tett tanúbizonyságot:

Eckhardt Tibor a szabolcs megyei nyírbátori járás főszolgabírája ellen kért kormányintézkedést. Ez a főszolgabíró minden eszközzel megakadályozza az öntudatra ébredt Ébredő magyarság szervezkedését, pedig erre éppen Szabolcs megyében volna a legnagyobb szükség. Alig van még egy része az országnak, amelyet a külsőleges asszimiláció is képtelen galíciai zsidóság úgy elárasztott volna, mint Szabolcs megyét. Statisztikát olvas fel arról, hogy az egészben 617 százalékos zsidó zsidóság van a földbirtoknak csaknem egyharmada, az iparosoknak és kereskedőknek nyolcvan százaléka zsidó, a gazdasági tisztviselőknek ötvennégy százaléka, az orvosoknak és ügyvédeknek ötven százaléka, ugyanakkor, amikor a napszámok között 0.3 százalék a zsidó. A megyének ez az elzsidósodása nem utolsósorban arra vezethető vissza, hogy régebben az egész megye vezetősége szabadságkímű volt és most is még az alispán és a vezető tisztviselő legnagyobbrésze szabadságkímű. Amikor az ottani magyarság az utolsó órákban nekilátott a védekezésnek, ezt a kormány exponensei, köztük elsősorban Erdőhegyi nyírbátori főszolgabíró minden eszközzel lehetetlenné akarja tenni. Ceres néven a magyar kisgazdák és kisiparosok gazdasági vállalatot alapítottak. Erdőhegyi főszolgabíró ennek a vállalatnak a helyiségét elreklvirálta és a népjóléti minisztérium rendeltére sem adta vissza a vállalatnak. Nem hiva a liberalizmusnak, sőt megkövetelné, hogy a kormány a most lábrakapó keresztény vállalatokat a hatalmas zsidó érdekeltségekkel szemben védelmébe vegye, azonban, ha már erre nem hajlandó, akkor legalább is liberalizmust kíván a keresztény nemzeti kormánytól, nem pedig zsidófajvédő politikát.

Rupert Rezső: Fel kell már hagyni egyszer ezekkel a számárságokkal! Mi az, hogy zsidókérdés, zsidófajvédelem?

Eckhardt Tibor: Eseteket sorol fel arra, hogy Erdőhegyi egyes tisztviselőket és magánosokat csak azért üldöztetett, mert Ébredő magyaroknak vallották magukat. Többek között egy Rákóczi nevű erdélyi menekült tanárt, akit a románok nyolc hónapig börtönbe vetettek, mint kommunizmus rendőri felügyelőt alá helyeztetett és Ébredő volta miatt már vagy négyszer áthelyeztetette.

Rupert Rezső: Nagyon jól tettél! Az, hogy Ébredő, elég ok arra, hogy elcsapják! Nem lehet forradalmárokat és államfelforgatókat közhivatalokban megütni?

Eckhardt Tibor: Megállapítja, hogy Rupert ugyanazt a felfogást vallja, mint a kormánypárt. (Zaj, egy a kormánypárton, mint az ellenzéken.)

Héjj Imre: Rupert is Ébredővezér volt Devecserben.

Rupert Rezső: Hazudik. Maga a zsidó szeszpartell ügynöke.

Héjj Imre: Ugy látszik, a tyúkszemére léptem. Majd elhozom a Veszprémi Hírlapot.

Eckhardt Tibor: Nagyon örül, ha egy főszolgabíró energikus működést fejt ki, azonban ezt az energiát ne a magyarság szervezkedési mozgalmának elfojtására, hanem a nép gazdasági és kulturális jólétének emelésére használja fel. A belügyminiszterhez és népjóléti miniszterhez intézett interpellációjában a szabolcsi állapothoznak megváltoztatását kéri.

* Zsebmenetrend tavaszi kiadása kapható a Hegedüs Hírlapirodában.

* Bartók Béla zongoraművész koncertje 22-én, szombaton este 9 órakor a Kath. Körben. Jegyek a Musicában.

* Megérkeztek a legfinomabb angol szövetek Szikszay urisabóhoz Parcul Eminescu (Betegsegélyző mellett.) Legújabb francia szabás!

* Nyakkendők, divat férfi zoknik mélyen leszállított árban szerezhetők be Vezérnél.

* 1-a minőségű férfi zsebkendő kaphatók Vezérnél.

* Bécsi divat, női mellények, blousok érkeztek Vezérhez, nagyon olcsó árban kaphatók.

* Kesztenbaum Juliska fűzőszalonjában, Rákóczi-ut a legfinomabb kézzel himzett női fehérnemű kapható.

Divat mellények Darvasnál.

Férfi szövetek Darvasnál.

* A legdivatosabb ingzefirek megérkeztek Leitner Mártonhoz.

* Leitner Mártonnál Eponge-ok, divat libertyk, delaine óriási választékban.

* Női ruha kosztüm-kelmék, vásznak, batiszt-chiffonok legolcsóbb árakban kaphatók Leitner Mártonnál.

* Koprol csokoládé hashajtó a bélműködést a legkellemesebb módon szabályozza.

* Öltöző asztala hiányos, ha nincs rajta Brázay kölnivíz. Kapható mindenütt.

* Manométer! mérleg, súly és mindennemű mérő műszer hiteles javítását, telefon-felszerelést! eszterga és minden fémipari munkát legszolidabb árban készít és javít. Rajz Andor elektro és precízió-mechanikai műintézet Szalárdi-utca 9. szám. (Rosenzweig-paota.)

* MUNKÁSOK, TISZTVISELŐK, kereskedők és alkalmazottak munkaidő után délelőtt 12—2 óráig, este 6—8 óráig fogászati rendelőt tartok, ahol foghúzást, tömést, arany és műarany fogakat havi és heti részletfizetésre is a legtekélyesebb munkát végzi Horváth Ernő dentista, Str. Teatrului (Sinház-u.) 4. szám.

~~~~~

Tavaszi újdonságok!

Női kabátok, ruhák, pongyolák, gyermek kabátok és ruhák

legolcsóbb bevásárlási helye

Modell Aruház Vlahuța (Szt. János-utca 6)

Magyarországra és bármely irányba

Csukott luxus autók naponta indulnak

Centráli Garage

Str. Gojdu 30. Telefon 1000

„SEMINA”

Str. Iosif Vulcan No. 4. (Nagy Sándor)-u.

Telefon 14-40 Telefon 14-40

Nemesített mezőgazdasági magvak.
Konyhakertészeti- és virágmagvak.

Növény állatvédelmi szerek. Kérjen árjegyzéket!

Ezen olkkek kaphatók még VADASZ és LONDON fűszer- és omegek kereskedésében Boulevard Regele Ferdinand (Rákóczi)-ut 10. szám alatt is

Fűszer- és csemege árúk, olcsó, szolid és figyelmes kiszolgálása

VADASZ ÉS LONDON

fűszer- és csemege kereskedésében,
Boulevard Regele Ferdinand 10. — Telefon 8. szám.

D'Annunzio és Csicserin táviratilag invitálják egymást

A Corriere della Sera legújabb száma közli azt a két táviratot, amelyet Csicserin és D'Annunzio váltott egymással abból az alkalomból, hogy Olaszország elismerte a szovjetet.

A finom erkölcselenség és női elpuhultság költője, D'Annunzio a következő sorokat intézte az orosz külügyi népbiztoshoz: „Hallottam, hogy fel akar keresni. Tiszta szívből köszönöm, hogy megemlékezett rólam. A mi vakmerő barátságunk rózsái ime virágnak kezdenek. Jöjjön tehát és szedje le őket. Bizom benne, hogy igen hamar meglátogat. Az ön cellája mindig készen várja hősi remeteségében. A viszontlátásra. Tolmácsolja üdvözlétemet az orosz népnek, amely látni fogja, hogy valamennyi jóvendőlésem és jóslásom sorsáról valóra válik. Én voltam az első, aki megláttam a tegnap tévedéseiben a holnap világosságát.”

Csicserin azonnal válaszolt hasonló melegséggel. „Legkedvesebb örnagyom. Köszönöm szép és üde szavait. Ha a sors visszavezet csodálatos országába, az ön hősi remetesége lesz zárandokutam legforróbban áhitott állomása. De vajjon remélhetem-e, hogy Moszkvában visszaadhatom azt a vendégszeretetet, amelyben megékelhetetlen, elragadó remeteségében részesülnek? A viszontlátásra tehát, akár itt, akár a Garda-tó mentén. Üdvözlöm a nagy és szeretet olasz népet, amely a feledhetetlen konferencia (t. i. a genovai konferencia, amelynek egyik bankettjén Csicserin az olasz király mellett ült) idején felfedte előttem nemes szívét.”

Szamuely barátnője, mint titokzatos orosz hercegnő

A miskolci rendőrség az elmúlt hetekben — mint megírtuk — kommunista szervezkedésnek jött nyomára. A nyomozás során megállapították, hogy Pogonyi István egri újságíró a földmunkásokat aratósztrájk megrendezésére akarta rávenni. A termés betakarításakor tört volna ki a megszervezendő sztrájk és ugyanakkor egész Közép-Európában az aratómunkások megtagadták volna az engedelmességet. Pogonyi a rendőrség megállapítása szerint állandó levelezésben állott a Moszkvában szerepet vivő Kun Bélával. Leveleiben, amelyet a rendőrség elfogott, többször volt szó egy Csics Chriszta nevű hölgyről, akinek Magyarországra való kiküldetését kérte az egri kommunista megbízott. A rendőrség megkísérelte kideríteni, hogy ki ez a furcsa nevű hölgy, de bizonytalan nem tudott megállapítani. Néhány újság azt írta, hogy egy orosz hercegnő, aki a bolsevikiek szolgálatába szegődött.

A titokzatos hölgy kiletét egy nyitrai magasrangú magyar államhivatalnok adatai alapján most földerítették. Az állítólagos orosz hercegnőt tulajdonképpen Csics Krisztának hívják és egy nyitrai börtönőr leánya. Már a béke éveiben is szerepelt. Mindenáron újságíró akart lenni. Nyitra egy hetilapot adott ki, amelyben a kis város előkelőségeit leplezte. Exaltált tehermentés volt, állandóan szerelmi kalandjaival foglalkoztatta a város társaságait. Ahányszor Nyitráról a színtársulat elbúcsúzott, néhány hétre Csics Kriszta is eltűnt. A háború alatt Budapestre került és pénztárosnője volt a Vilmos császár-úton elhelyezett Országos Biztosító Intézetnek. Innen azonban csakhamar kitétek, mert nem nagy hűséggel sáfárkodott. A kommun alatt tűnt fel újra. Barátnője és titkársa lett Szamuely Tibornak és részt vett annak minden kirándulásán. Ebben az időben nagyon harcias külsőt öltött, szoknyában, katonablúzban és szipkában járt, a derekán levő bőrvöbe pedig késeket, pisztolyokat, revolvereket dugdosott s így járt végig az utcákon.

A diktatura bukása után a rendőrség kezébe került, amely kiderítette Szamuely oldalán véghezvitt kegyetlenkedéseit. A bíróság többszörfős fegyházbüntetésre ítélte, de még mielőtt ltülte volna büntetését, az orosz fogolycsereakció alkalmával őt is kitoloncolták Szovjetországra.

Fantasztikumot hajszoló életmódjával nyilván ott sem hagyott föl, újra a bolsevik szolgálatába szegődött és csak a magyar rendőrség éberségén mullott, hogy nem került vissza Magyarországra bűnös igazgatási folytatása céljából.

Apácának ment egy leány

„És Szent Cecilia hegedül.” A dy.

Mély vallásosság, az égiekkel való foglalkozás vágya s a gazdasági helyzettel való kiegyezés vezette a szerzetesnőket a kolostorok csöndes falai közé. A középkor tulzajos, fegyverzörgéstől hangos idejében csakugyan jól eshetett az apácaélet azoknak, akik az élet csunya jelenségeit nem bírták s a hatalomért folytatott küzdelmek hisztériásokká tettek.

Ahitat, a világi élet piszkos áradatának kizárása, a lelkekkel való színtelen törődés, ima, jötkönység, esetek gyámolítása csábító lehetett az újkori szerzetesnők is, hogy otthagyja az élet bizonytalanságait s elmenjen kisdedeket ápolni, tanítani, a kórházak betegeit gondozni. De miért megy el ma a nő apácának, amikor a szerzetesi élet a legszűkebbre szorult, fejlődése megbémült? Talán az elhelyeztettség megnyugtató bizonyosságáért, vagy a lélek oltáhatatlan vágyából, hogy részese legyen e földön a testi és lelki tisztaságnak?

Ezek a kérdések merültek fel, mikor a városházán tegnap végbement egy bűszűzés. A műszaki ügyosztály szöke tisztviselője, Hornyák Rózi elment, hogy apáca legyen. Elbúcsúzott mindenkitől s kolleganőit csodálattal kérdezték:

— Hát csakugyan elmegy apácának?

— Bizony, — felelte — elmegyek.

Utóljára nézett szét a világban, míg lehaldt a lépcsőkön, keresztül ment az utcákon s belépett az Orsolya-zárdába, amelynek falait élve nem hagyhatja el. A városnál a magánüzemeket meghaladó fizetése volt s mégis apáca lett.

Sorsa érdekes. Hornyák Rózi református leány volt, tanítónő lett. Szeretett énekelni, hangja fejlődésképes, szép színezetű s muzikális. A zenét nagy szorgalommal tanulta, de abba kellett hagyni mindent, nem volt hozzá kitérása. A Szent Vincenzet vette oltalmába s ott tanult továbbra is. Énekelt, zongorázott, orgonált s addig, míg befejezte tanulását, a városházán vállalt munkát. Rájött, hogy ez nem neki való foglalkozás s ez nem az ő élete. Határozott: apáca lesz, jelentkezett az Orsolya-zárdában.

Tegnap belépett a zárdába, ott fog tanítani zenét és éneket s az ének és orgona szárnyaló hangjain társalkodik majd az égiekkel. Apáca lett s boldognak nevezhetjük, mert bizonytalanság érzé, hogy megtalálta az utat, amelyen elér a legnagyobb boldogsághoz.

DENGELEGI ÁRMIN

épület bádigos és vízvezetési szakiparos

Vízvezetési felszerelésekben állandó nagy raktár.

Központi lerakat:

Sir. Sil. Ladislau (volt Körös-utca) 17. sz.

Telefon: 6-71. szám.

Telep:

Calea Victorie (volt Kolozsvári-utca) 44.

Telefon: 5-79. sz.

75

Lei a

I-a selyem flor fátol harisnya.

95

Lei a

I-a Mouszlin fátol harisnya.

125

Lei a

I-a legszebb fátol harisnya, amieddig 195 Lei volt, 50 szinben kapható.

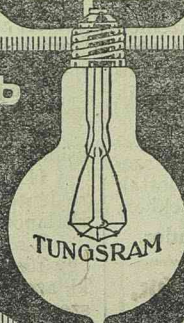
Vezér

áruházában, Piaja Regina Maria (Bémer-tér) 1. szám.

TUNGSRAM

a legjobb

égő

AGYVARS
ELLEKLETE

lárosélet más városokban

Az utóbbi időben iparos körökben
reménytelő mozgalom indult meg,
az iparosok szorosabb együttműkö-
déséért, hogy ezáltal az ipari életet
megérvényesítse.

egy ilyen meleg és szeretetteljes ipari
élet volt alkalmam meggyőződni Szat-
márnál, mikor is szerencsém volt egyik ot-
térdeemes iparos polgár 40 éves mun-
ságának ünnepén résztvenni. Valóban
lehető lehet az a megértés, az a szeretet
az általános ipari fejlődésre való törek-
vésre, amelyről minden szatmári iparos át-
látva az össziparosságot vezető pedag-
ógiai viszonylatban is elsőrangú ipari
nagykereszt szervezői az iparosságnak
szociálisjairól és hozzájárulásokról pedi-
g és Bánát iparos tagjai nem egyszer-
ek már tanúbizonyságot.

Természetes, hogy ennek az önzetlen
 és társadalomnak a magasabb ipari
 céljára való törekvései nem maradtak
 nélkül. Bátran merem állítani, hogy
 bármely város iparosai az ország bármely
 nagyvárosának hasonló tényezőivel leg-
 jobban — és minden tekintetben — egy-
 nemi áhának.

As a monumentalis Iparos Otthon po
a helyiségeivel pedig az országban színto
pratlannal áll és hirdeti a szatmári iparo
nagyaságát, akaraterejét és a vezetőség
nyes és bölcs gazdálkodását. De hirdeti a
törvény tanácsának és iparosok iránti ád
szélességét és megbecsülését, melyet en
a gyönyörű palotának az iparosok ré
re való megtartását lehetővé tette.

A azatnári ipari élet megszervezése és annak a mai nívóra való emelése Tankó Z y Gyula, ma már nyugalmazott r. főkapitány nevéhez fűződik.

Ez az izig-vérig iparosbarát ezelőtt 25
 vvel kezdte megszervezni a szatmári ipa-
 osságot.

Magas pozícióját, befolyását, valamint minden szabadidejét az ipar fejlesztésére és a magasabb társadalomnak, az iparos és ifjúi szimpátia felkeltésére fordította.

Csakis az iparosok iránti szeretete és bölcs előrelátása adhatott e kiváló férfiúnak ahhoz erőt, hogy mondhatni semmi-
ből, teremtetie meg a szatmári iparosok
biztekeségét, az Iparosok Otthonát.

Természetes, hogy a háború itt sem múlt el nyom nélkül. Az Iparos Otthon nagytérmet lefoglalták kórháznak, az iparosok nagyrészt elvitték katonának, a tagdíjfizetés megszűnt és így anyagiak híján megerőltelten, már-már eladói voltak kénytelen a remek palotát.

Azonban a városi tanács hivatása meg-
gasztatára állva, egy előkelő gesztussal, az
iparosok és az ipar fejlesztésére pótolha-
talan veszteséggel járó házeladást meggyá-
tolta, ezzel az iparosok halláját biztosította,
és új életet öntött a csüggedő iparosokba,
mely maga után vonta az ipar hatalmas
méretekben való fejlődését, a társadalom
megértette és elismerte az iparosok törek-
véseit, azokkal együtt áldozatot hozott
úgy, hogy ma már tehermentes az Iparosok
Otthona és Tanközczy Gyula büszkén te-
kinthet erre a hatalmas alkotásra, mert a
a cél, melyet ez a modern gondolkodás
férfiu ezzel szolgálni vélt, a biztos meg-
lőslülés felé halad.

Az Iparos Otthon hatalmas helyiségei, melyekben vendéglő és kávéház is van. nyárára pedig egy hatalmas nyári helyiség áll az iparosok rendelkezésére, legkedveltebb találkozási helye az ottani iparosság. Eppen vasárnap délután volt szerencsém ott lenni és őszintén mondom, hogy jóleső irigységgel állapíthattam meg, hogy a szatmári iparos társadalom teljes aramban ott találja helyét, mindenki megtalálja szórakozását és még jó szolgálatot is tesz házána.

A vezetőinek önzetlenségét fényesen igazolja az a tény, hogy az Ipartestület megalakulása (1913) óta annak elnöke: Bölönyi László volt mászáros iparos, vas-szorgommal és hozzáértéssel díjtalanul vezeti az ügyeket, Meltó segítőitársai ebben Szűcs Kálmán asztalos és Kereskes István szíjgyártó alelnökök, mindannyian a szatmári iparosság kiváló tagjai kik iparostársaik bizalmát bírják, teljes odaadással törekszenek arra, hogy a szatmári iparosok a társadalomban is elfoglalják az őket megillető helyet.

A szatmári ipartestületnek 1460 tagja van, 22 alosztály működik és állandó kom-
taktust tartanak fenn egymással. A folyó-
ügyeket 42 előjárásági és öt számvizsgáló-
tag intézi.

Az Elaggott Iparosok Menháza építésével is foglalkoznak, mely alpra eddig 45 ezer lei áll rendelkezésre. Ismerve a szatmári iparosok akaraterejét és áldozatkészségét, merem állítani, hogy ez a nemese célt szolgáló intézmény is működőbb a megvalósulás stádiumába fog jutni. Egyelőre az arra szoruló iparosokat egy erre a célra álló alapból havi 200—500 lei valóságos segélyben részesítik.

ben részesítik. Megemlítem még, hogy a szatmári ipartestület progresszív alapon vetette ki a tagokdíj díjakat. A jövődelnek fokozását lehetővé teszi azonban az Iparos Otthon helyiségeinek kellő értékesítése. A nagytermet például mozi célra egy részvénytársaság bírja évi 80.000 leírt és tartozik az az ipartestületnek évente 24 napra mulatások és egyéb célokra díjmentesen átengedni.

podni.
Ezenáron az iparosok között való rövid tartózkodásomat a legkedvesebb emlékek teszik felejtethetlenné. Kerekes István ipartestületi alelnöknek, ki különben általam a nagyváradi iparosságnak szíves üdvözlését küldte, halás vagyok azért a szíves felvilágosításokért, mellyel a szatmári iparos életet velem megismertette.

tette. Összintén óhajtom, vajha mi is megte-
remethetnénk egy olyan házat, ahol a vára-
di őssziparosság egy meleg otthonra ta-
lálna.

Manning Sándor.

Menning Sándor,
a fodrász sz. o. ügyv. elnöke.

Az Ipartestület könyvtára.

Ipártestületi könyvtárunkat kiegészíteni óhajtván, felkérünk minden egyes önálló iparost és városunk irodalompártoló közönségét, hogy otthonukban nélkülözhető és másoknak szórakozást vagy tanulmányt nyújtó műveiket adják az ipártestületi könyvtár részére, hol az adakozó külföldi könyvben lesznek megőriztve a nemzeti és közhatalu elő támogatása érdekében hozott áldozatokért. Különösen kérjük városunk román anyanyelvű iparosait és polgárait, hogy román nyelvű irodalmi művek adományozásával járjanak segítségére könyvtárunknak. Az adakozás semmiben nem oly gyümölcsöző, mintha a kultúra áldásait igyekszik szétosztani, éppen ezért kérünk mindenkit, hogy adományait még e hónap folyamán juttassák el az Ipartestület hivatalához, mely azt hivatalos órák alatt délelőtt 9—12 óráig, délután 3—5 óráig nyugta ellenében átveszi. Tisztelettel az Ipartestület elnöksége.

Husiparosok gyűlése.

A piacon áruló husiparások helyrendezése érdekében felkérjük az érdekelteket, hogy folyó hó 18-án, azaz kedden délután 5 órakor teljes számban annál is inkább megjelenjenek az Ipartestület helyiségben tartandó közgyűlésen, mert az tekintetükül a megjelenők számára, meg lesz tartva és a hozott határozatok min-

denkire egyformán kötelezők lesznek. Felhívjuk még a husiparosok figyelmét arra, hogy üzlet vagy árusító helyiségekben mindenkori a legújabbban megállapított árszabály legyen kifüggesztve, mert ellenkező esetben a hatóság ellenőrző közegei a mulasztókkal szemben kihágásért a feljelentést megteszik. Tisztelettel a Szakosztály elnöksége.

Kovács iparosok gyűlése.

Felkérjük az ipartestület kötelékébe tartozó összes kocsigyártó, kovács, kerékgyártó stb. iparosokat, hogy folyó hó 16-án délelőtt 9 órakor az ipartestület helyiségébe teljes számban megjelenni sziveskedjenek. Figyelmeztetjük tagjainkat, hogy határozataink az elmaradókra is kötelezők lesznek, miért is pontos megjelenést kér a Szakosztály elnöksége.

Adó és kontárüldözések ügyében tett lépések.

Az ipartestület elnöksége kiegészítve magát egyes szakosztályok elnökségével, az elmúlt hét folyamán eljárta a pénzügyi igazgatóságnál és Catana rendőrprefektus urnál, hogy az iparosok érdekeit a kérdéses ügyekben megvédhessék. A pénzügyi igazgatóságnál az adókievetések arányos és igazságos kivetése céljából kérte illetékes szakiparosoknak behívását az adókievető vagy adófelbecsész társvaló bizottságokba. Miután a bizottságok már teljesen szervezték az előkészítve vannak, a kérdés csak annyiban talált meghallgatásra, hogy azt a jövő adókievetés kapcsán fogják figyelembe venni, avagy ha az adókievetés rendszerébe jobban a miniszteriumtól jönne változtatásra rendelkezés. A kontar üldözések ügyében Catana rendőrprefektus ur tett biztató ígérteit, kérvén, hogy az általános panaszt, valamint a konkrét eseteket írásban hozzák a rendőrség tudomására. Remélhető, hogy a két irányban megindított akció rövidesen éreztetni fogja még pedig előnyösen a hatását s így az iparoság tekintélyes csoportja fogja azt élvezni.

PÁLYÁZATI HIRDETÉNY.

Az Ipartestület előjárósága egy román-magyar nyelvet szóban és írásban tökéletesen bíró tisztviselői állást rendszerszerűen havi 2800 levi fizetés mellett. A február hónapban ezen állás betöltésére vonatkozó pályázat eredménytelensége folytán erre ismét pályázatot hirdet. A pályázat 1924. március 18-án délután 5 óráig beadandó az ipartestület hivatalába. Pályázhatnak közzépiszkolai végzettséggel és lehetőleg közgazdasági gyakorlattal bíró egyének, kik az előző állásukból való felmentési okmányt a többi képesítésüket igazoló okmányokkal fel tudják mutatni. Az állás 1924. március 24-én elfoglalandó és csak 2 havi próbaidő bevétele után válik érvényessé. Oradea-Măre, la 14 Martie 1924. Az Ipartestület Elnöksége.

Akaria családját cipővel ellátni?

Nálunk két pár elsőrangú cipőt vásárolhat azért az összegért, melyért másutt csak egy párat vehet! Csakis elsőrangú gyártmányok raktáron, alig észrevehető szépséghibával.

Selejtes cipőáruház

Str. Teatrului (Színház-utca) 4. szám.
Antilop cipők megérkeztek.

SENKI FIA

- REGÉNY. -

Irta: Lovassy Andor.

(Minden jog fenntartva.)

— Barátom! Ez horribilis összeg. —
suttogott rekedt hangon Csótár.

— Tellik a Népbank pénzéből fiam,
bőven tellik. Azután gondold meg, hogy
nekem ezt az összeget még meg is kell be-
csületesen feleznem Krasoviccsal.

— Nesze zsvány, itt a száz forint.

Mikor a pénzt átvette Bugovics, hom-
lokára csapva így szólt: — Ho, hól Majd el
is felejtetem, milyen névre is kell kiállí-
tani azokat az útleveleket? Hamar ird le
ide, erre a papirosra.

Csótár leült az íróasztalhoz és írta:

„Ráthóti Pántzél Vince 29 éves föld-
birtokos Baranya Szent Lőrincz, Magyar-
ország; Ráthóti Pántzél Vincéné született
Bábolnav Klára 22 éves ugyanonnan és dr
Gyujtó János titkár...”

— Hó megállj! A személyleírást majd
feljegyzem én, de először is te leborotvá-
lod azt a kis fekete pörge bajuszodat, fe-
kete pápaszemet fogsz viselni, frizurás
göndör hajad egyez géppel rövidre vága-
tod, az a másik úr, aki az előbb értem
jött, úgy-e a társad?

— Az Szmolenszky Kázmér.

— Szóval dr Gyujtó János.

— Igen.

— Nahát ez az úr, lecsüngő, vörös
bajuszát ebben a szobában, saját kezűleg
levágja angolossal; a haját nem középen,
hanem oldalt fogja fésűt, első négy ha-
mis fogát kiveszi a szájából...

— Hát észrevetted?

— Első pillantásra.

— Jó szemed van.

— Továbbá, neki az egész úton a bal-
lécára biccenteni kell.

— De miért?

— Mert az az ember egy ügyetlen
mafla.

— Észrevetted?

— Rögtön... És végül a hölgy? A
feleséged?

— Kérlek az nem a feleségem nekem.

— Hát akkor miért viszed magaddal?

— Nagyszerű hangja van. Az egy
kincs; minők vannak a torkában. Ameri-
kában ki fogom képeztetni és vagyont
szerzek vele.

— Hol találom meg?

— Eppen azt akarom mondani. A laká-
sát nem tudom, Boglár Trzinek hívják,
Tasvárra való leány, a rendőrségnél meg-
tudod. Keresd fel. Tapintatosan és részle-
tesen közöld vele az egész dolgot és hozd
ki magaddal. Nesze adok még ezer forin-
tot, ruházd ki elegánsan, hogy méltó le-
gyen hozzám.

— Jól van. Bíz rá. De figyelmeztet-
lek, hogy míg én vissza nem jövök, ne
mozdulj ki a szobából; feküdj le az egy-
ba, a titkár úr ápoljon; mert nem szere-
tem, ha a klienseim az utcán, vagy nyilvá-
nos helyeken mutatkoznak. Akinek vaj-
van a fején, ne menjen a napra. Ugy-e
igazam van? Isten veled.

Három nap múlva pontosan megérke-
zett Bugovics. Mikor a szobába belépett,
meglepetve csapta össze a kezét: — Na
Micukám, maga Lecoque se ismerne rá-
tok. Nagyszerűen sikerült!

Megkezdődött a nagy lavaszi vásár

öltöny és kabát

szövelekben

a szolid olcsó áraitól ellismert

Postavaria Székely posztóüzletében
Str. Avram Iancu (Kossuth-u.) 5.

55

Erzsi is kétórázva nézett az idege-
nekre, de azután megértette a helyzetet:
és rekedt hangon felkiáltott: — férjem,
kedves férjem, mi bajod?

— Hát neked hova lett a hangod?

— Meghültem, berekedtem. Tudod az
a fővárosi kormos levegő, az a hideg du-
nai szél...

— Kérem, ne érzékenykedjenek! Ne-
kem Miklóssal egy kis dolgom van négy-
szem közt. Szíveskedjenek pár percre, a
folyosóra kísértélni.

Mikor kettesben maradtak, így szólt
Bugovics: — kedves barátom, itt vannak
az útlevelek, légy szíves azt a csekélyke
összeget nekem átadni.

Csótár egy előre elkészített boríték-
ban, egy sóhajtasok között, kezébe
nyomta Bugovics Cirinek a 74.900 forin-
tot: — nesze, te zsebmetsző!

A jóbarát megolvasta a pénzt, azután
kijelentette, hogy rendben van! Majd így
folytatá: — Miklós, siket vagy te, vagy
megbolondultál?... Hát miért viszed ma-
gaddal ezt a repedt fazekat? Hisz olyan
hangja van, mint a varjunak.

Férfi divat ujdonságok

velőd: Rumbugi vászon zsebkendők férfi-
és női bőrkétyűk érkeztek. Nagyvárad, az utcák
divat ernyőkben.

MOLNÁR

Bulevardul Regele Ferdinand (Rákóczi-út) 9. szám.

Kárpitos

munkákat elsőrendű kivitelben készít:

Gidai Manó karpitos

Posta (Url) u. 2. Reg. Ferd. (Rákóczi) ut 6.

Női és férfi esőernyők

Bőrkapok, keztyűk nagy vá-
lasztékban érkeztek

Old-Englandba.

Iparművészeti

lakberendezési cikkek, u. m. lámpaernyők
divanyárnak, terítők, függönyök, fali szö-
nyegek stb. tervezését és kivitelét vállaljuk.
Str. Nicolae Jiga (Lukács György-u.) 11.

Kárpitos

munkákat a legszebb
kivitelben jutányos
árban készít

Kovács karpitos

Strada Francisc Deac (Deák Ferenc)-utca 1. szám.

Tüdőbetegek

kütnő eredménnyel
használatja a Dr. Biró féle

»SIROLT«

Egy Öveg ára 40 lei.

Főraktár: Dr. Biró gyógyszerár, Cluj —
Kolozsvár, valamint kapható legtöbb vidéki
gyógyszerárban. — Aki pontos címét közli,
az megkapja ingyen „Miképp óvakodjunk a
tüdőbajtól” című könyvecskét.

A BUZA NEM ALL

oly magas garmadában a budapesti központi raktárházakban, mint
gyárunkban az ősszel betakarított szép, apróra szeletelt és szárí-
tott cikória, melyből a háromcsillagos Uhu cikóriakávé készül.

Kőbányai Polgári Szerveződés és Szent István Tájszerművek Részv.-Társaság

— Igazad van. Itt hagyom.
— Most már nem lehet, mert t
van az útlevelemben: „feleségével utazik.
— Na, sebj! Majd túladok
Amerikában.

— Még egy utolsó kéréssem van
zád.

— Parancsolj.

— Édes Miklós, nincs neked v
őcska télikabátod?

— Van, de nem őcska.

— Az se baj.

— Akaszd le, ott van a fogason.
mondd meg nekem Cirikém, aki ba-
jutott emberektől annyi ezrest keres
aki mindenkit megnyúzol, megszar-
miért nem tudsz felretenni a keres-
nyedből? Hova lesz a pénzed?

— Hát tudod öregem, a pénz oly
mnit a vasut: jön és mindjárt el is me-
Elviszi a nő, az ital, meg a kártya...
de ne vallass engem, mint a rabot. Is-
veled! Holnap reggel utazzatok el.

Mikor egyedül maradt Csótár Mikl
kinézett az utcára, a rongyos ember ut-
és ujjával az ablaküvegen dobolva, ism-
telte a mondatát: — elviszi a nő, az it-
meg a kártya.

A vasuton kényelmesen utaztak há-
masban. A pozsonyi állomáson beszá-
hozájuk egy pápaszemes úr, ki nagy sz-
szogások közt, Csótárral szemben helye-
kedett el. Csakhamar beszédbe elegye-
tek.

Az idegen először azt kérdezte, hog-
hány óra, mert az óvé megállott.

— Megmondták neki.

Akkor aztán elkezdte szidni a vasuta-
sokat, hogy mennyi késéssel érkeznek
mostanában a vonatok. Ő tegnap Vácon
volt egy nagynénjénél. Az esteli vonatra
eljött Pozsonyig, hogy meglátogassa a
nagybátyját, egy tábornokot, hajnalban
felkelt, de csak most érkezett be ez a
gyorsvonatnak kinevezett bumli... És
önök hol szálltak fel?

— Esztergomban. — válaszolt Csótár
— a feleségem nagybátyjánál töltöttünk el
három napot. Kedves öreg úr a János
bácsi.

— Ha szabad kérdezni, a nagybácsi
vezetéknevét, mert én az egész Esztergo-
mot ismerem, — szót a csacska utitárs.

— Bizonyosan ismeri Simor Jánost.

— A hercegprímást?

— Őt.

— Látásból.

Erre kis ideig szünet következett. A
pápaszemes úr törte meg a csendet: —
hova méltóztatnak utazni?

— Linzbe.

— Érdekes. Én is éppen oda megyek.

— Talán ott is van uraságodnak va-
lami rokona?

— Eltalálta, az unokabátyám.

— Nekünk meg az unokahugunk, —
szólt mosolyogva Csótár.

Mikor a vonat a linzi állomáson meg-
állott, a kedélyes bácsi figyelmeztette uti-
társait, hogy: — megérkeztünk, nem száll-
nak ki?

— És ön?

— En meggondoltam a dolgot, utazom
tovább Hamburgba.

— Akkor együtt utazunk, mert mi is
meggondoltuk a dolgot. A kellemetlen uti-
társ kiment a folyosóra; Szmolenszky pe-
dig halkán odasugta Csótárnak: — te, ez
egy detektív.

— Meglehet, de hát lesz, ami lesz.
(Folyt. köv.)

Eladó gőzmalom

Miersig (Nyárszeg) községben lévő jómenetelű gőzmalom, olajmalom berendezéssel együtt eladó. Értekezni ugyanott a jegyzőnél.

Veszek legmagasabb árban

Régiségeket, porcellán, ezüstöt, szőnyeget, bútor, zongorát. Hívásra házhoz és vidékre is megyek.

Sternberg I.

régiségkereskedő

Kishidő

Telefon 13-45

Irodabútorok,

parketiák

Rimanóczy

bútor és parkettgyár
rt. Oradea-Mara Strada
Clujului 117. Telefon 279.

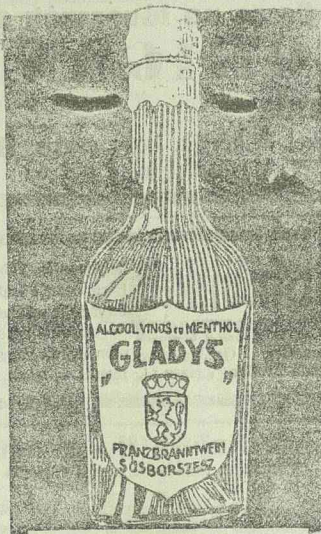
Jelmezzruhák

fiúk és lányok részére, valamint tavaszi ruhák és kosztümök széles kivitelben és jutányosan készítenek

OZV. RÁCZ HERMANNE

gyermekruha szalonjában,

Sr Nicolae Jorga (Zöldfa utca) 6. sz.

„GLADYS” sősborszesz fűt GLADYS sősborszesz erősít GLADYS sősborszesz fájdalomcsillapít

Gyártja: HERCZEG GEZA
vegyészeti gyára, Cluj.

Hirdetmény

A megüresedett miersigi (Plass Tinca) köri szőlésznői állásra pályázatot hirdetek.

Pályázhatnak okt. szőlésznők.

Fizetés évi 1200 Lei a községektől. Esetenként 60 Lei, lakás és 4 méter tálfa. Kérvenyek aulirott körjegyzőhöz nyújtan-dók be ápril 1-ig.

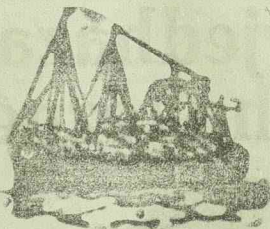
Mierzig la 5 Martie 1924.

Desideriu Szebeni
notar cercual.

White Star Dominion Line White Star Line

direkt szolgálat

Cherbourg
Havre

Antwerpen
Hamburgból

KANADÁBA

Hét nap alatt három naponként induló óriáshajókkal. — Vizum- és hajóügyekben felvilágosítással szolgál:

N. Brück & Co. Filiale Oradea-Mare

Str. Alexandrii No. 11. (Kereskedelmi és Iparkamara épület)

256

Aszódihoz

Koestlin friss

teasütemények.

Gyermekeknek, betegeknek piskóták és különféle mézesek érkeztek.

Aszód, Saspalota

Szódaflaskák Kracherflaskák

új küldeménye érkezett és raktarról igen jutányosan kapható.

Temesvári műmalom üveg-
osztálya, Timişoara.

Sír a baba nappal, éjjel,
Kis kocsiját rugja széjjel,
Vigasztalják mindhiába
Ha nincs SZÖKE kocsijába.

Gyermekkoszik gyári árban kaphatók.

SZÖKE MIKLÓS-nál

Strada Vlahuta (v. lt Szent János)-utca 22. szám.

Szakszerű javítások, gumizások, onyók stb.

ÚJ KEZIMUNKA SALON

Kepucinus-utca 19. sz.
alatt kézimunka szalo-
nomat megnyitottam.
Azuozás, reneszansz,
madeira, rischeliu,
cakkozás gépen, ami
telismarhetetlenségig
azones a kézi himzse-

sel, de aránytalanul ol-
csóbb. És mindennemű
kézi himzéseket is a leg-
szebb és legolcsóbban
vállalokszmírna, perza
goblen, kelm és filé
munkák a legolcsó-
bban rendelhetők meg.

A nagyközönség szí-
ves partfogását kéri: **Barta Maczó.**

Új festéküzlet

Rósenberg Herman
Rimanóczy-utca 2 szám.

Mindenféle festők és háztartási olajok a legolcsóbban beszerezhetők. Iparosoknak áruengedély.

ANTIK BÚTOROK ELADÓK

Biedermayer salon, interziás szekrény és ágy, kommodok, női kézimunka- és íróasztal, úri szalon-asztal.

Eredeti perzsa szőnyegek

antik tárgyakat magas árban veszünk.

Házakat, beköltözhető lakással, szőlőket, bir-
tosokat, üzlethelyiségeket, bútorozott szobákat
stb. gyorsan közvetítünk. Telefon: 2-08

„ARDEAL”

kereskedelmi ügynökség, Strada Episc. Ciorogariu 8

Magas
árban
veszek

brilláns, arany, ezüst ék-
szereket és dísztárgya-
kat, töredék aranyat,
ezüstöt, arany szápad-
lást, arany és más ha-
mis fogakat,

Freund Benjámín

ékszerész, Nagyvárad, Calea
Regele Ferdinand (Rákóczi-ut)
11. szecsenyi-eszaki épület.
Ékszer olcsó áron kapható.

Bútor

világos háló szoba és
konyha bútorok olcsón
kaphatók. Használt
diófa ebédlő szekrény
eladó.

Szárász Miklós

műasztalos

Str. Ladislau (Kőrös-u.)
48. szám.

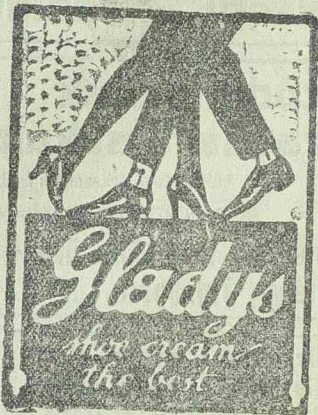

Hogy össze ne tévesszék a valódi

BOUQUET D'ORIGAN { gyártmányu kölnivíz, krém és pudert

Ch. Dupré, PARIS

más hasonló, de alsóbbrendű készítményekkel, felkérjük, hogy csakis **Bouquet D'Origan** kérjen és vigyázzon jól a névre.

Az előkelő világ cipőkrémje

Üzletáthelyezés!

Vaskereskedésemet áthelyeztem a Kugler-léle házba és raktáramat lényegesen megnagyobbitottam. Raktáron tartok Mezőgazdasági felszereléseket, Háztartási cikkeket, Épület bútort, vasalást, Lakatos és Ásatalos kelméket, mindenféle Csavarárukat és Fűrészeket olyan mértékben, hogy azokkal a legkényesebb igényeket is mindenkor kielégíthetem.

Spitz Sámuel vas-kereskedő

Raktáram bármikor vételekényszer nélkül megtekinthető.

Van még eladó

nagy mennyiségű
Róza magas törzs
bokrörőzsa és kúszórőzsa
Ambrosi, Fischer
és Tsal I.-i.
AIUD-NAGYENYED

Arjegyzék kívánatra ingyen!

MASITSzücs

Strada Vlahuta (Szent János-utca) 2.

Izörme áru

nyári gondozása

molykár elleni, megóvás biztosításával

átalakításokat és javításokat vállalok.

Festékküzlet

Mindenféle festéka legelőnyösebb árban kapható.

Biró

Str. Vlahuta (Szent János-utca.) 32.

Ácsmunkát

CZINA ISTVÁN
ácsmeister, Oradea-Mare raim mellett vagy ve-
Strada Eroilor Vitéz-u.) 1. zetését vállalom.

helyben és vidéken. Bármilyen mű e szakmába vágó munkálatokat a legolcsóbb egység-árcsúster, Oradea-Mare raim mellett vagy ve-Strada Eroilor Vitéz-u.) 1. zetését vállalom.

Nagyothallók fityelmében!

A legújabb rendszerű berlini villamos

zsebtelefonok

(Az utolsó készületek) nagyothallók részére kaphatók:

Németi Mór Nagyvárad, Alexandri (Teleki)-u. 15. szám alatti lakasan, ahol azok bárki által kipróbálhatók naponta 2-6-ig.

ismét magas árban

VESZÉK

ARANY

EZÜST

és briliáns tárgyakat

KLEIN

ékszerárulós Ávram Iancu (Kossuth Lajos)-utca 4. szám

*****

ÓRÁK

szakszerű javítását a legkomplikáltabb kifogástalanul

TISZAY

végzi Strada Alexandrii (Teleki-utca) 9. szám alatt

Jutányos árak Precíz munka

Templom harangok érkeztek

»STABIL«

Gépek és felszerelések lerakata.

Oradea-Mare, Vitéz Mihály (Nagy-piac)-tér

Távíratcím: „STABIL“.

Telefon: 16-86

Tűznemterjedházadban „Minimax“ ha kéznél van

Az egész világon eddig 3 millió készülék kelt el. — 70.000 tüzet oltott el már.

135 emberéletet mentett meg a biztos haláltól. Merveitellen értékű kincseket a megsemmisüléstől.

S. A. R.

BUCURESTI, Bd. I. C. BRATIANU No. 3.

Különleges típusok minden egyes tüzesetre.

A legkisebb hirdetés ára 20 lei

A NAGYVÁRAD APRÓHIRDETÉSEI

Egy sor 20 lea 2 lei vastag betűs 4 lei

Egy öltöny 700 Leitől elkészítése kezdve

Jobb munkát kap, mint a főtérén. Minden e szakmába vágó munkákat a legolcsóbban készítik:

SCHNEIDER URI SZABÓ
Oradea-Mare, Str. Căminăneanu (Várady Zs.-utca) 2

Levelezés

Intelligens uriember keresi ismerettségét keresi két unatkozó urleány, kikkel a tavaszi napok unalmát elűznék. Leveleket „Aki mer az nyar” jellegre a kiadóba kérnek. 219H

Oktatás

Gyorsírás
(magyar-német) gépirás könyvvitel
12 év óta legjobban

Donát-nál
Str. Gojdu
(Beöthy Ödön-utca)
30. szám.
Előkezelés magánvizsgákra.

Okl. német tanítónő, román-magyar nyelvet tökéletesen bírja, megfelelő állást vállal. Cim a kiadóban. 228

Született angol hölgy órákat ad. Cim Boul. Regele Ferdinand 47. 2.6

LAKÁS

Egyszobás lakásokat tudok, butorozott szobákat, házakat elfoglalható lakással, üzleti helyiségekkel, irodákkal központban ajánlatok. Balázs, Str. N. Iorga (Zöld-fa-u.) 21. Telefon: 815. D. e. 9-1-ig. 216

Aikalmazás

Keresünk azonnali belépésre perfect gyors- és gépirót vagy gépirónőt, ki kereskedelmi irodában már alkalmazva volt. Nemétül tudók előnyben részesülnek írásbeli ajánlatok fizetési igényekkel a kiadóba. „Nagykereskedő” jellegre állati kérések. 202

Előrendű manicűr lányokat felvesz Pölöskei, Str. Teatrului (Színház-u.) 4. 206H

Jól főző mindenek szakácsnő és gyermekkezelő szobalány jelölték. Klein Andor, Farcul Eminescu (Ezredvi Emléktér) 2. 227

Ugyes kiszolgáló hölgy leány alkaldo alkalmazást nyerhet azonnali Ujlaky István cipészüzletében Boul. Reg. Ferdinand (Rákóczi-ut) 4. Ki már volt ilyen minőségben, előnyben részesül. 229

Korom Mihály
uri szabó, Csengeri-utca 14.

Elvállal a legújabb divat szerinti öltönyöket, ragyarákat és felöltőket. 521

Adás-vétel

Gyalupa és jékarban levő asztalos szerszámok eladó Str. Bányász 3., ugyanott egy tisztességes fiatalember koszt és kovártélyt kaphat. 21CH

Házak eladók. Házalást megőrzéseket vállalunk. — Lőloshók megvesztünk. Magánpénzeket, jutalékkal kihegyezünk. Adásvételi K. Farcul Traian 12. Ertes. és délután. 5

Eladó 6-os cséplőgárgitúra Minucz Péternél, Mocvár. 187

Jó menetiű fűszerüzlet, ház eladó, mely áll 2 szoba, konyha, füves folyosó, pince, nagy udvar. Cim a kiadóhivatalban. Ugyanokor díjazok. 223H

Valódi méz akác és virág kicsinyben és nagyban kapható Dzierzon méhésztől Str. Alexandri (Teleky-utca) 32. 212

Ebédő perzsaszőnyeg és hosszú zongora sürgősen eladó. Cim a kiadóban. 211H

Rögenyeket vesz Kohn, Str. Fluidrului (Tilinkó-ut) 14. sz. 130

Elzománya eladókak bármilyen fűszerüzlet, porcellánokat, szőnyegeket és képeket. Bulevardul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 30. jobbra. Szász. 64

Felbontás szőle eladó, Fő-utca 20. pernyire, beköltözhető lakással (szoba, konyha, szék) 70,000 leirt. Felvilágosítást ad Pölöskei Str. Teatrului (Színház-u.) 4. 93

35-40 liternyi földzetlen tej egytömegben való szállítást vállalja termelő: Székely Mihály, Seleus (Váradszőlős) 48. 209H

Phönix pálmát megvételre keresek Cim a kiadóban. 132

Uzetet vagy raktárt keresek bérbe Nagypiac környékén Kondor, Str. Avram Iancu (Kossuth-utca) 9. sz. 196

Egy komplett üzletberendezés olcsón eladó Beck és Benjámín cégnél, Str. Căminăneanu (Várady Zsigmond-utca) 11. 189

Kereset használt selyem béleles női tavaszi cowellot kabát sapkával együtt kisebb alakra olcsón eladó Str. Simeon Barnutului (Damjanich-u.) 6-8, az udvarban, utolsó ajtó. 5

Egy hálószoba butor, egy komplett konyhaberendezés sürgősen eladó. Cim a Hegedűs Hirliapirórában 200H

Eladó ampiristű elelanti-csont legyező (vitrin darab), nagyon szép madeira renesszans ajros milliők, futók, tálcaterítők, abroszok, storkok, agyterítők, file motívok, betétek, klópi csipke és betét. Költő le-her, arany és színes terítők, szita gobelin, gobelin képek rámaival és enklük, montirozatlan diványpárnák, kelim abrosz és drapéria és sarga selyem paplan. Nagyon szép fehérnemű, ingek, nadrágok és leibhenek, selyem rojtos kendő. Egészen új szürke szövet kosztum és estélyi ruha, sarga selyem, autó bundák, szurasztal, lámpa-ernyők, szantász (szobagőzfűző), — perza szőnyegek, ebédő 24,000 lei, perza ebédőszőnyeg, perza és szmína aivettők, igen olcsón, 2 ablakra nordis függöny, indiai ezüst sál, képek, fekete tait, nagyon szép eredeti egészen új jelmezruha, színes és fehér abroszok, szavciak. Bulev. Reg. Ferdinand Rákóczi-ut) 30. jobbra. Szász. 677H

Egy 12 kötetből álló Conversations Lexicon (Lip-cse, 1830-ban kiadott) eladó. Salamon, Friss Újság. 214

Pedáles cimbalom eladó. Str. Alexandri (Teleky-u.) 54. sz. 218

Str. I. C. Brațianu (Szániszlo-u.) 26. sz. ház beköltözhető 3 szobás lakással eladó. 193

Keresek 1 hold vagy kisebb beültetett szőlőt vin-celler lakással, közel a városhoz, Cim a kiadóban. 215

Komplett diófa ebédő, szőnyeg, új hencser, tükör, kézikönyv eladó. Promonad Eminescu (Ezredvi Emléktér) 24. Brody. 111

Eladó 0.65 tizedes villanymotor Str. Pescarului (Halász-utca) 1. 105

Harisnyák

nyakikendők, kezlyük, gombok, csipkék, cör-nák, gyöngyök nagy választékban, a legolcsóbban beszerezhetők
Gutman Chajem
Sas-passage főbejárattal szemben.

Felhalálók figyelmébe

Találmányokat kidolgozok, — a is, gép elektro technikai konstrukciókat megvásárolók. Érdeklődésekre szakszerű és díjtalan felvilágosítással szolglok. Szigorú titoktartás.

Künstler,
műszerész és elektrotechnikus.
C. Voda (Szacsavay-u.) 89.

Órák, ékszert

chinaezlist
disztárgyakat
szerviseket

olcsón árul

BEER

Str. Iosif Vulcan 1 szám.
Nagy Sándor-u.

Óra- és ékszer javítások.

Eladó ház

Nagyszalontán

jómenetiű vendéglővel, elfoglalható 3 szobás lakással. — Értekezhetni ugyanott Calea Aradului (Aradi-ut) 4. sz. alatt.

Hamis fogakat

brillians, gyémánt, arany és ezüsttárgyakat magas árban veszek

Kohn Henrik

Avram I. (Kossuth-u.) 7.

Külföldiek

Társat keresek 50-100 ezer leig már meglévő iparvállalathoz. Cimet a Hegedűs Hirliapirórába kérék. 186H

Flissó és gouvtré munkák rendkívül olcsón árban készülnek Str. Alexandri (Teleky-u.) 22. sz. alatt, a kapuval szembe.

Gépaforrást 100 és olcsón készit Erőseinnél, Str. Cuza Voda (Szacsavay-u.) 28 vagy Szataveszky-utca 11. sz.

Ebédő, olcsót, jól adók kinnvárosba is. Cim a kiadóban. 195

Vegyileg tisztított vállalk. Egy öltöny vasutas 30 Lei Szalay szabónál, Str. Alexandri (Teleky-u.) 30. sz. 118

Kariznyát tejelek, javító, újakat kököt szépen, olcsón, Str. Covurului (Feceres-utca) 2, sarok. 553

Utlevél, bélet és bármilyen igazolványhoz szükséges tényképek, Nagyváradi úrtérén legolcsóbban, 20 leirtól kezdve készítenek. Zenger tényképesztől, Str. I. C. Brațianu (Szániszlo-utca) 25. Felvételek este 10-ig.

Fehernemű endlízést pontosan készit Horváthné, Str. Teatrului (Színház-u.) 4. sz. 201

3 pár harisnyából 2 párt, 2 pár zokniból 1 párt vett Gondáne, Str. Simeon Barnutului (Damjanich-u.) 2. sz. ajtó 3. Ny.

Valódi

MÉZ

kapható

Dzierzon

meneszternél

Modern chamotte

kályhák

külföldi színekben rakta-ron, 2500 Leitől kaphatók valamint átrakásokat és javításokat vállal

Varga György

kályhás mester

Strada Berkovici No. 33.

Eladó ház

3 szoba, fürdőszoba beköltözhető lakással. Cim a kiadóhivatalban.

Vadászleányverek

javitást, jókarbantartást és barnitást, valamint vadászati díszkellékek készítését és javítását szakszerűen eszközöl

Künstler

armurier — fegyverműves

Cuza Voda (Szacsavay-u.) 89

Radó Dezső

nőidivat termében

Készülnek a legelegánsabb angol kosztümök és francia ruhák mérsékelt árban.

Strada: Gojdu (Beöthy Ödön-utca) 6.

feld Adolf nyomda Részv. Társ.